

העולם הזה

בגליון:

אי-לת-

לונה-פארק לאומי?

בעיני 99,9 אחוז של אורחי ישראל, אילת היא מעין לונה-פארק לאומי. לשם מביאים את אבירי-הביליונים של המגזית האמריקאית, שם נואם לפחות פעם בחודש כל מנהיג לאומי המכבד את עצמו ("עכבר-אילת" מצביעים בלעג על שתיל העץ הניטע מדי חודש מחדש ע"י מנהיג חשוב, מתדלדל מחורב טיפול, נובל — ומסור את מקומו לשתיל הניטע כעבור חודש בידי מנהיג חשוב שני).

לא מכבר הבריקה מחדש הרומנטיקה שדהתה: בתרועה גדולה ירדו אנשי השח"ל אילתה, ואולם התלהבות הציבור הצטננה משנוע שחלוצים אלה מקבלים שכר הגון (לא 6 ל"י ליום, כפי שהכריזו רודפיסנסציות, כי אם 2,500 ל"י נוסף על האוכל והלינה).

בגליון זה מגיש לנו אורי אבנרי דו"ח מקיף על אילת האחרת, זו שאיננה עוד — אילת שתכניס דולארים במקום רומנטיקה. לא על כל הפרטים אפשר לדבר כיום בגלוי, אולם גם הפרטים אשר הפרטום נאה להם מוכיחים: יחס הממשלה והציבור ל"צעצוע" לאומי זה חייב להשתנות בצורה מהפכנית.

חיות-הספר הרומנטית של אילת שונה לחלוטין מחיות-הגבול של שדה-התעופה בלודי, גן-העדן לסנובים. במדינה בה חולם כל אזרח שני על יציאתו לשליחות לאומית (בלית אשתו, שלוש ילדיו וכמה בני-דודים הזקוקים לאיורו) ישנה משיכה מיוחדת לאיירה הבינלאומית של מקום זה, הרחוק רק שעות כה מועטות מרומא, פאריס ולונדון, אולם שדה-התעופה אינו רק ארץ-החלומות של שליחים-פוטוצ'אלים — הוא גם אחד הברזים אשר מתוכם זורמים הדולארים לכיסו רבי-החורים של האוצר שלנו. על כך מספר סופרנו שהציץ מאחורי הקלעים של תחנת-גבול מסתורית זו.

לאותם החסרים את הנתונים (הידועים) לשליחות לאומית, ואשר יכלו את ימי התגים בארץ הפילה והנקודות, מביא "העולם הזה" כנחמה את תשבץ-הענק השני שלו (עם האפשרות לטוס, כפרס, לאילת, לפני שתתגשמה שם הצעותיו האנטי-רומנטיות של אורי אבנרי). עורך-התחרויות שלנו המזכיר-העייפות, שהתגברו בקושי על אלפי התשובות לתחרות הכותרות (המתפרסמות השבוע) והפתרונות החדית-המאורעות ולחידונים המוסיקליים (שיתפרסמו בשבוע הבא), כי תשבץ זה יעסיק את הקוראים לפחות במשך שבוע. המזכירות, למודות הגסיון, טוענות שאלף הפתרונות הראשונים יגיעו כבר תוך יומיים. בין כה וכה, אנו מאחלים לקהל הפותרים כאבראש שמת.

מכתבים

הבזוקה 3.5

בדברכם על שריגום של הצפון-קוריאאים ("העול הזה" 671) הזכרתם את הטאנק מסוג 34 ס בן 32 טון, המצויד בתותח של 76 מ"מ. העתון "במחנה" כתב שמשקלו 29 טון ושהוא מצויד בתותח של 85 מ"מ. מי בעצם צודק? ליד הרשימה על הבזוקה אתם מראים סוג נשק בלתי-ידוע לי, שאיננו הבזוקה. איזה סוג נשק זה?

יצחק רבינוביץ, ת"א

צר לנו שעתון חיילי ישראל טעה ביחס למשקל הטאנק וקוטר תותחו. אשר לתמונה שהופיעה במדור "מכל העולם", לא היתה זאת בזוקה, אלא יורה-הראקטות האמריקאי שדובר עליו באותה רשימה. והנה הבזוקה 3.5:

"עונג שבת"

האיל ואני מגיח כי שבועונכם עדיין יהודי... הכתובת "עונג שבת" תחת התמונה של מעשן המקטורת ב"רומן של ידים" ("העולם הזה" 671).

אורי ורד, חולון

בתור יהודי דתי עלי להביע את התמרמרי תי על פרסום תמונה המראה חילול שבת. לו הייתם מפרסמים זוג ידי אשה המכסה את פניה בזמן הדלקת נרות שבת היתה הכותרת "עונג שבת" מתאימה יותר.

פ. גולדמן, פ"ת

מניו לקוראים ורד וגולדמן הבטחון שאותו זוג התענג דוקא בערב שבת, ולא במוצאי-שבת?

"ניער מהפיש את המחר"

מרגיו ומעצבי לקרוא את דברי האזרח העיי רוני הנכבד, האדון ישראל חרוד, במדור המכי תבים למערכת ("העולם הזה" 671). הוא מעז לכפור בחלוציות שמגלים אנשי הקיבוצים בי שובי הספר, בעודו יושב בעיר, עובד הרבה ואוכל מעט ואין קיומו בעיר אלא לתמוך בקי בוצים... אדם זה הראה אומץ לב בהעיון לקרוע דברים מוסכמים בהוי הישראלי, ואין ספק שהוא אישיות מקרית עד מאד.

"הבר קיבוץ בעתיד"

אם דעתך שונה, מדוע אינך עונה — במקום להתפק בהתקפה אישית?

"המאבק על אסיה"

סוף סוף הסירותם את המסוה מעל פרצופי-כם. עד כה העמדתם פנים כאילו אתם ניט-ראליים (מכירים אנו הסוואות כאלה), אך מא-מרכם על המלחמה באסיה ("העולם הזה" 672) מוכיח סוף סוף שאתם מכורים לאימפריאליזם ולמחרת-הימלחמה ככל האחרים. תמשיכו לש-פוך דמעות על גורלם של צי-אנגי-ציק, סינגפפור וי ושראר הפושעים מוצאי-הדם, אם המכבד את עצמו לא יגיב אפילו על תעמולה זולה זו.

מישה צ., חיפה

צר לנו לשמוע שאינך מכבד את עצמך. הרפורטגיה שלכם על המלחמה באסיה מגיעה לרמה אירופית אמיתית. מוזר שדוקא במאמר זה מצא אורי אבנרי לנכון להטיף ל"אסאיות". העובדה שישראל נמצאת מבחינה גיאוגרפית באסיה היא מקרית בלבד, והא-מת היא שאנחנו שייכים לאירופה.

ד"ר נחום לויט, ת"א

גם ארגנטינה נמצאת רק במקרה באמריקה. מקרים כאלה קורים בכל משפחה הגונה.

שוק שחור של דם

"העולם הזה" (671) הביא דברי קסרוג מוצדקים על מוכרי דם בעד בצע כסף. אלא, שדרך אגב, נסתף לנושא גם בנק הדם שלי "מגן דוד אדום" בצורה המניחה מקום לאי-הבנות.

מדברי סופרכם מתקבל הרושם, שסיבת הפנייה ל"שוק השחור" לדם היא ברי-שלא תמיד יש לנצרף קרובים או לתרום למענו לבנק-הדם ולא מלאי מוכן. כן נרמז בשולי ה... של "סוחרי הדם" גרשמים באורו בנק הדם.

נכון שבנק-הדם מבקש מהנוקקים לו להביא קרוב או מכר המוכן לתרום מדמו כתמורה. אולם בשביל מקרים סוציאליים מיוחדים קיים ליד הבנקים של דם שלדי מד"א ארגון של תורמי דם, שחבריו המתנדבים נענים, על פי תור מסויים, לכל קריאה, וכל תגמול או שכר אסורים עליהם תכלית אסור ואף מאוסים עליהם. הארגון עושה פעולתו בשקט, ללא תעמולה צעקנית, ומסתבר שלא כולם יודעים על קיומו, יש להצטער על כך שאנשים חסרי מצפון מנצלים אי ידיעה זו למען בצעם. טבעי הדבר שאנשים אלה באים למד"א לצורך הקות דמם המכור. הרופא התורני או האחות חייבים להיענות לבקשות מסוג זה ואין הם יודעים להבדיל בין תורם למוכר. אמנם היו מקרים שהאחות הרגישה ברקע הבלתי-כשר של התרומה, אך לא היו לה הוראות לסרב וספק אם אפשר לתת הוראות כאלה. לעומת זאת מצוים התורנים לרשום כל מקרה, והקוות דם בכלל זה, ביומן התחנה.

לאחר קבלת חוק "מגן דוד אדום" בכנסת, מכרז "מגן-דוד אדום" את הדרכים החוקיות העומדות לרשותו ליטול את חופש הפעולה מגופים מפוקפקים מסויימים העוסקים בסחר-דם.

מגן דוד אדום בישראל

הרוכשת את הקרקע במדינת ישראל מידי זרים והופכתה קנין-עד לאומה.

המוסרת קרקעותיה להתישבות ההמונים, לחקלאות, לחרושה ולשיכון ככל רחבי הארץ.

המשיקה את הישימון מים.

המכסה את ההר ואת הבקעה ירק-אילנות.

המכשירה קרקעות-כור למגע המחרשה.

המישבת.

המפתחת.

המפרה -

הקרו הקימת לישראל

אגד

בשנת תש"ו:

 420 ס כ ו נ י ו ת	 300 נקודות ישוב	 18 שנות נסיון
 18.300.000 קילומטרים	 17.750.000 נ ו ס ע י ם	 1000 חברים ועובדים

יצחק כהן, ירושלים
לדעתי ועמכם על טכנאי-קולנוע הורים אינו מוצדק. אין לאמר שאנשי הסרטים בארצנו הקרי בו את התוכן על מזבח הסניגוריה, היות וסרטינו משוללים תוכן וסניגוריה כאחד. עלינו ללמוד מן הטכנאים האמריקאים ככל האפשר, לא לייצר סרטים שהצופה חייב לבקר אצל רופא עיניים אחרי שראה אותם. אולם עלינו לכפות עליהם את הרוח הישראלית המקורית. סבורני שאין עלינו ללכת בדרכם של רוסלני ודה-סיקה שהפליגו לקיצוניות אחת, או בדרכם של אנשי הוליווד, שהגיעו לשניה — אלא בשביל הזהב של הסרט הבריטי, המעולה ובעל הרמה. עלינו ללכת בדרך שהתחיל סיר לורנס אוליביה, לסלי החאדד, סיר אלכסנדר קורה ודומיהם.

אוריאל גרינברג, תל-אביב
במאמרו ציין מיכאל אלמז שטרם עברו מקורי לא יוצר בידי במאי וסנאים זרים, המבקרים ימים מעטים בארץ — אלא רק בידי אמנים מבני המקום החזורים רוח הארץ ושילמדו את הסניגוריה המעולה.

נגד המודעות
דרישתו של אוריאל דנציגר במכתבו ("הצור לם הזה" 672) להוציא את המודעות מן העיתון ולהגדיל את המחיר מצאה חן בעיני. בשביל להיפטר מן המודעות אני מוכן לשלם אפילו שילינג יותר.

ישראל ברוך, חיפה
אני נגד הצעתו של אוריאל דנציגר. אמנם מחיר העיתון נמוך מאד (באנגליה ובצרפת ראי תי שמחיר עיתון מצויר כמחצית מחיר כרטיס קולנוע, וכאן הוא רק כרבע מחיר הכרטיס לקולנוע) אולם מדוע לכם להצטרף לאינסופיה הכללית? עמוד או שנים של מודעות אינם גורעים הרבה, וכדאי לכם לשמור על המחיר הנולד.

דב אלרוזאי, ת"א
א יתפרסם כל מכתב רכת בעיתום השם אי קי מכתבים המעינינים או שמם בשעת הפרסום חייבים לפרט את הסוכה. זנות קרי מה תינתן למכתבים קצרים.

בשני המאמרים על "הנוער המחפש את המחר" כתבתם רק על הנוער המעורה בהת-ישובות העובדות. הבעיה היא בעיקר הנוער העירוני, אשר לחלק גדול ממנו אין החברה הדרושה לו, ואינו יודע לאילו מקורות יפנה. חוסר חברה לנוער זה עלולה להוביל לבדידות נפשית, שסופה להביא לתוצאות בלתי רצויות.

קורא וורתק
הקורא הוותיק טועה. המאמר הראשון ("העו"לם הזה" 666) תאר את חיי הנוער העירוני ועורר דוקא בעיה זו של בדידות. האם יהיה באפשרותכם להקדיש כאחד הגל-יונות הקרובים מאמר על לבטיו של המין

היפה המחפש את המחר? בטוחני כי דבר זה יעניין רבים מבין הקוראים אשר ירצו להיציף אל מעבר למסך הברזל של המין הגל-ש"ג, ירושלים

אל ידאג הקורא ש. ג. העולם הזה" לא יפסח על המין היפה בטידה זו.

"ישראל — מדינה אשכנזית?"
אין צל של ספק כי אמנם קיימת הפליה עדתית בישראל אולם יש להטעים שבמקרים לא מעטים הספרדים בעצמם הם הנושאים הראשיים של חזיק זה. ספרדי מתקדם מוצא עצמו במצב לא נוח ביותר בשעה שבן עדה, החסר השכלה, דורש ממנו עזרה כלשהי, וזאת אולי מתוך רצון לשכוח כי גם הוא עצמו נמנה על אותה עדה שאחיו ניכר מבניה הם מחוסרי השכלה, ובכדי לשטש כל זכר מה"ספרדי" שבו מתנכר הוא לאחיו ועל ידי כך מגסה להעלות את ערכו... עלינו להעלות את רמת השכלתם של בני עדה זו.

יעקב צרפתי, ירושלים
הערכת את המשאל אשר ערכתם על הפליה העדתית, אך תשובתו של מר יהודה בורלא עוררה את חמתי. איוה חזון לאומי חלוצי ממלא אותו פקיד הווכה למשרתו הודות ליחסו האשכנזי? מה הרקע הלאומי להפליה בחלוקת עבודה לפועלים שחורים? לשם מה גוזלים רשיונות מסחר מסוחרים ספרדיים העוסקים בעבודתם שנים רבות מאד ונותנים אותם לסוחרים אשכנזיים הנמצאים בארץ אך שנים ספורות?

מתוך שמונה השנים שעבדתי מיום שהת-בגתי עשיתי רק שנה אחת למען עצמי, וכי שרציתי להסתדר נתקלתי בכל הגילויים הגר-עליים של הפליה.

יורם כספי, חולון פרנק
חברי הספרדים הקובלים על הפליה מצד האשכנזים לא צדקו. לולא האשכנזיים היינו במדרגת התרבות של הערבים. כמה סטודנטים ספרדיים עשירים עזבו לפני שבעים שנה את האוניברסיטאות ואת הוריהם האמידים והלכו כבילויים האשכנזים לארץ-ישראל השוממה? כמה צעירים ספרדיים משכילים כבן-גוריון,

לממשלת ישראל ולשריה, לחברי הכנסת הראשונה, להנהגת הנוער הפועלים בארץ, לצבא ההגנה לישראל, לראשי העיריות: ת"א, פ"ת, ר"ג, בני-בחי לחברי מועצותיהם, לראשי המועצות המקומיות ולחבריהם, למרכז הקואופרציה, לחברים ולעובדים בקואופרטיבים ובני משפחותיהם, לצבור הנוסעים,

שלוחה ברכת שנה טובה!

"היד", אגודה שתופית בע"מ

הסתה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ
מברכת את מדינת ישראל
מביטחיה ואת הישיב כולן
בשנת שלום וביסוס המדינה

ללמוד לרקוד?
רק אצל
הנס-גוט
תל-אביב, רח' בן-יהודה 64

פסנתרים
מסירמות ידועות — במבחר גדול
וכטרמון, ת"א, רח' רש"י 9

תמונת עדיה בשער של הגליון הקודם — צלום הימלרייך

השעה

על מארכת-אוויר מושלמת להיות: (א) בעלת אופי טוב, (ב) מסוגלת להשתלט על בני-אדם, (ג) בולטת בהופעתה, (ד) מקסימה בנימוסיה, (ה) בעלת חיוך מלבב, כן, על כל פנים, קובעים חוקי מקצוע.

לא לכל נוסע ניתנת ההזדמנות לעמוד על תכונותיה אלה של המארכת כה מקרוב כפי שעושים זאת מוקי ומונקי, שבאו לארץ בלויית הוריהם (ווג תיירים מבוסטון שאין להם ילדים אחרים). לדעתם, מרי לואיז קרסקיר, המארכת בת 24 של ק. ל. מ. היא היפה בבנות. אולם גם נוסעים אחרים, שגאלצו לשמור על "דיסטאנץ" רב יותר, סבורים שהיא נחמדה למדי. ואין זו מחמאה קלה: ההולנדית הצעירה עומדת בפני התחרות קשה, למשל, המארכת היפה של המטוס הפיליפיני המגיעה לעתים כה תכופות ללוד, מקסימה בעיניה הסיניות, הצרפתיות של "איר-פראנס" שאין לזלזל בהן, והנציגות של הצעירה בחברה — "אל-על" — מושכות אליהן כמה וכמה מבטים באוירה הבינלאומית של שדה-התעופה.

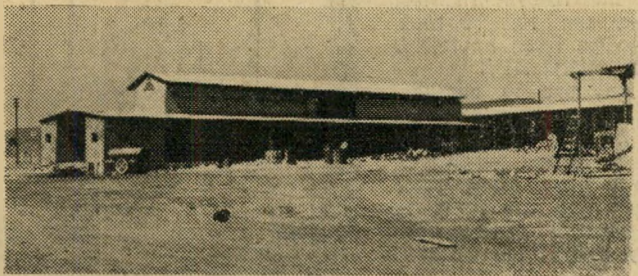
לפני שעלתה השמימה עבדה מרי כמוכירה בבית-חרושת בארנהם (וזכרים את העיר? שם ירדו הצנחנים במיצע המפורסם בימי מלחמת האחרונה). האם השמים רומנטיים? לא כל כך. ובכל זאת עבודה מענינת. פוגשים בני-אדם (ביניהם 29.000 הישראלים המכייסים כיום באירופה).

זה יש. אבל...

הנוער מבקר באילת — אך לא הוא יכניס לאוצר את המטבע הזר.

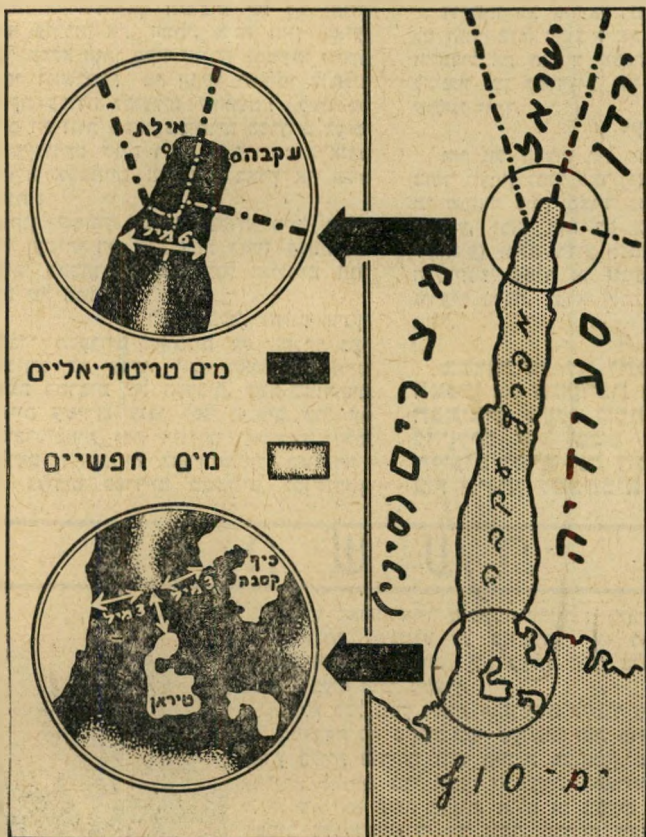

בית ערבי הותקן כאכסניה — אך לא הוא ימשוך תיירים מפונקים.

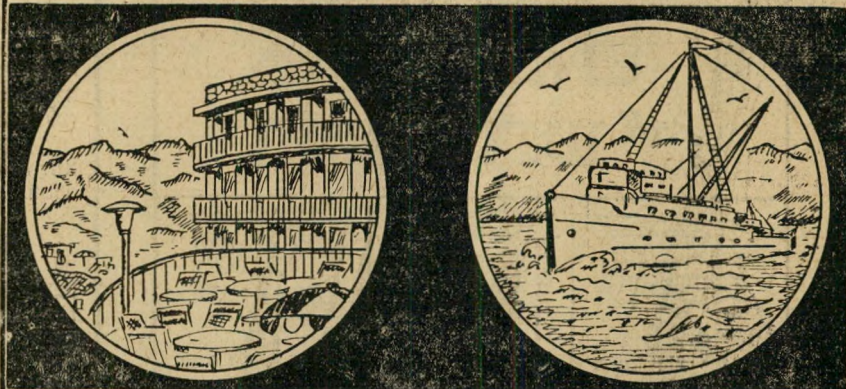
הדיג במסכה וברובה המים משעשע — אך לא הוא יבסס ענף של משק.

המכשול האמתי:

הפרט שאינו ידוע לקהל: מן המ'ס הטריטוריאליים של אילת אין מעבר ל"ים הפתוח" במפרק, אלא דרך המ'ס הטריטוריאליים של עבר'הירדן, סעודיה או מצרים, כי רוחב המ'ס הטריטוריאליים 3 מיל ואילו רחבו של המפרק בקצהו הצפוני אינו מגיע ל-6 מיל. היציאה מן המפרק לים סוף בדרום סתומה ע"י האי סיראן (השייך למצרים) והמ'ס הטריטוריאליים הצרים. נוהג בינלאומי קובע שבמיצר כזה נשארת תעלה צרה פתוחה למעבר חפשי — אך מי בחלקיעולם זה מתחשב במנהגים בינלאומיים?

אשר יכול להיות:

שני מקורות יעושר פוטנציאליים — דיג בממדים גדולים והארכת תיירים מכל העולם.

שלושת הצעדים הראשונים:

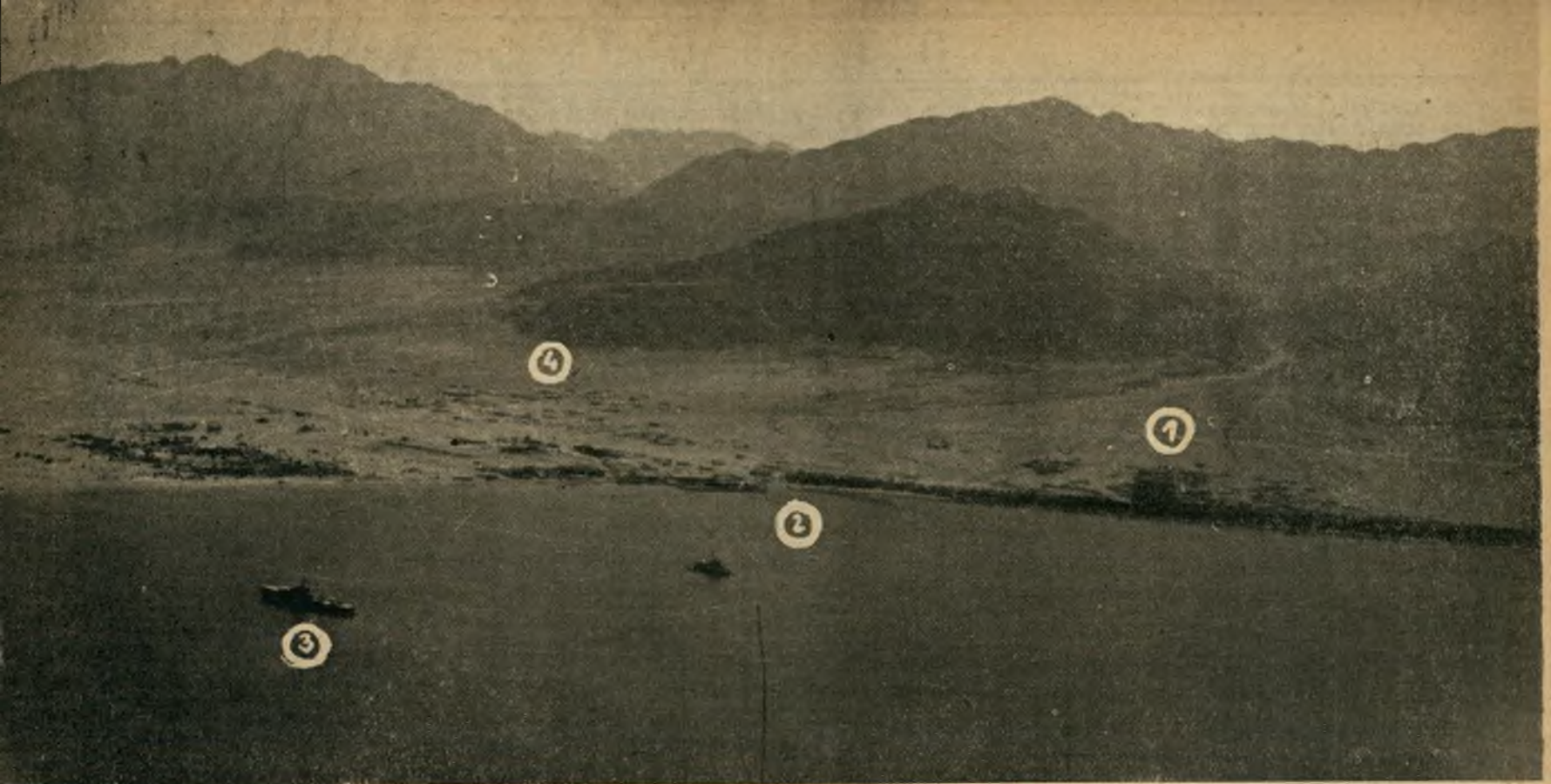
המים: הצנור המעביר את הנוזל החיוני מבר'הינדים לאילת הושלם רק בחדשים האחרונים.

הכביש: פעם ארכה הדרך מבאר'שבע 17 שעות. היום מגיעה כל מכונית ב-7 שעות.

המזח: מסרים אחזים מן החוף עמוקים המ'ס. בכל זאת היה דרוש מזח פרימיטיבי זה.

תמונה נדירה זו של העיר עקבה צולמה ע"י צלמנו מקסים סלומון בגובה של 3000 רגל מעל למפרץ אילת. בתמונה נראים בברור: (1) העיר עצמה, (2) הנמל, (3) אנית משחית בריטית, (4) מחנה צבאי בריטי. עקבה עתידה לשמש בסיס בריטי עיקרי במזרח התיכון, וחברה בריטית כבר קיבלה זכויות להקים בה נמל חדיש לצורך מטרה זו.

אילת - „לונה פארק“ לאומי ?

מאת אורי אבנרי

כשהגיעה לפני חדשים אניה קטנה בת 87 טון למזח העלוב של אילת אמרנו: הנה נעשית היסטוריה. נפתחה דלת לאסיה, נפתחו אפקים חדשים לימאות, לדיג, לכלכלה הישראלית.

99,9 אחוז של הישוב משכו בכתפיהם לשמע „פנטאסיות“ אלה. בעיניהם אילת היא מעין „לונה פארק“ לאומי — מקום ששרים נוטעים בו עצים סמליים (הנובלים כעבור שבוע), נוף פוטוגני ליומן „כרמל“, נושא מתאים לשידורים גלובים (ומשעממים) של „קול ישראל“.

אלא שישנה עשירת-אחוז, קומץ אנשים, המאמינים שהעסק הוא רציני. זוהי תערובת מזוהה של אנשי-מעשה יבשים, דוניקישוטים חולמניים, הרפתקנים וסתם מחפשי-זוהב. לא קל להבחין בין אלה לאלה. העיקר: הם מאמינים שאפשר להמיר את הרומנטיקה בדולארים.

הקפטן מחפש דגים

מאותה אניה היסטורית ירד גבר בן 52, אדמדם וירוק-עיניים, הדומה לסוחר מרוצה. זהו קפטן אלפונזו קיאיוו, שברח בגיל 16 מבית הוריו בטורין, בילה את מרבית חייו בים-כוף, שרת בצו המלחמה האיטלקי, היה קבלן צבאי, סולל-כבישים ודיג. כעבור חודש הצטרפה אליו אשתו, הסניורה פירנצה, אשה מעשית ביותר, השורקת אריות של פוצ'יני בשעה שהיא עומדת ליד ההגה. היא הביאה עמה את ספינת-השעשועים „פלו“ בת 45 הטון. הקפטן מאמין באילת. בעיקר הוא מאמין בדגים. בפיו טענה מאתימטית: אורך החוף הימ-תיכוני של ישראל מגיע ל-200 ק"מ, אך הים התיכון הוא אחד הימים העניים ביותר בדגים בעולם. אורך החוף הימ-סופי אינו עולה על תריסר קילומטרים, אך ים-סוף הוא אחד הימים העשירים בדגים בעולם. אמנם, לא נחקרו עדיין האפשרויות המעשיות כראוי. אף לא תיחקרנה לעולם —

אם לא יעסקו במחקר אנשים המעוניינים להרויח בדבר. אך אין ספק שהדגים ישנם — צריכים רק למצוא את מקום מרבצם.

דגים הם מזון לישראל — חסכון בדולרים. את הדגים אפשר לדחוס לקופסאות באילת ולמכרם בנמלי ים-סוף תמורת מטבע זר או סחורות אחרות. את הדגים אפשר למכור תמורת דר, חמר הגלם לתעשיית כפתורים, המצוי בשפע ובזיל הזול בנמלי ים-סוף והאוקינוס ההודי. כך אפשר להקים באילת תעשייה קלה של שימורים, כפתורים ומוצרים אחרים קלי-הובלה.

חול, אבנים ודולארים

בעוד שהקפטן (ורבים אחרים) חולמים על דגים, יש החולמים על — הגוף. גם הגוף יכול להכניס מטבע טוב.

היופי הטבעי של אילת, המהמם כל מבקר, יכול למשוך המוני תיירים זרים, אשר יטילו איש איש במקום ביצת-זהב. אולם תייר לא יבוא כדי לשתות כוס גווז (מסוקפק) בשק"ם הקטן, או כדי לפצוץ את רגליו בחוף הורוע אבנים אשר ליד השק"ם.

כדי להפוך את אילת למרכז תיירים, יש למלא קודם כל כמה דרישות: ראשית, תחבורה הגונה. טיסה באוירון מלוד לאילת נמשכת 55 דקות, והיא אחת החוויות היפות בחייו של אדם. אולם תייר מפונק לא יסתפק במטוסי הובלה, המתאימים לחיילים. דרושים מטוסי-נוסעים נוחים, שימריאו בדייקנות. מארחות יפות, כדוגמת המארחות של „אל-על“ לא תזקנה. „אילתה“ היתה יכולה למלא דרישה זו. דומה שהיא מתכוננת לעשות זאת.

שנית: בית-מלון. לא בית-הארוחה ארעי, כי אם בית-מלון אמתי, בדומה למלון „קליה“ על חוף ים-המלח ז"ל. מוטב להקים מלון זה מצפון לחוף-הרחצה הנוכחי, בקרבת גבול עקבה, שם מצטיין החוף בחול (ולא באבנים). את החמרים להקמת בית המלון (המשך בעמוד 15)

הצפור הבוררת. הנחה על החבל, מסתכלת בהתפעלות בצפור-הברזל שירדה מן השמים. מאחוריה: האניה האיטלקית „לוציה“ וספינת-השעשועים „פלו“ (ימין).

המטוס נוחת: מעצורי הכנף הורדה, קו-האופק מתרומם. המטוס, העובר את הדרך מלוד ב-55 דקה, מגיע פעם ביום והוא הקשר העיקרי בין אילת ושאר מדינת ישראל.

ראש השנה. קצאב וטרמפ

כ-30.000 איש בילו את ראש השנה מחוץ לבית - עירוניים בכפר, כפריים בעיר. התורים לאוטובוסים היו עצומים. חברות המוניות סרבו לקבל הזמנות למקר מות 4 ימים לפני ראש השנה. היתה זאת תנועת עם גדולה - אף כי חסרה השנה אותה שובבות המונית שהפכה את ראש השנה בשנים עברו להיות בכבישים.

מצב-הרוח הכללי היה אפור, אולי בגלל המחסור בארוחות, החגיגות. בכל זאת מצאו סופרינו, ששוטטו בכבישי הארץ, סימנים רבים לאותה חדות-חיים הקשורה בזכרונו בתאריך זה:

בעלה של מכונית קטנה, שהתקלקלה ליד נהל, עזר טרקטור (עמוס מטיילים מחברי קיבוץ) קשר את מכוניתו אליו - והמשיך בטיולו.

קבוצה של נהגים חיפאיים שדעו כי בתי-וקה על חוף הכנרת סגורים, העמיסו על מכוניותיהם את נשותיהם, סירת גומי, לול לילדים, שלחן מתקפל, כסאות-מרגוץ וכלי דיג ובילו את ראש השנה בחורשה בין טבריה ומגדל.

קבוצות גדולות של בעלי-מכוניות, שהחליטו כי זהו היום לארוחה הגונה, עטו על נצרת והתמסרו לקצאב, חומס וחפציי-קדושה נוצריים.

אופנועים שנתקעו בכבישים מחוסרי בר זין (כל התחנות היו סגורות) נהגו מרומי-מת היום וקבלו כמורות של הנוול היקר מידי נהגים שלבם נמס באורח פלא.

כמה מטיילים הגיעו לגשר בנות-יעקב שעל הגבול הסורי, העיפו מבט רבי-שמתינות אל חוף-ארץ, פיטמו את החילי הערבי של ארם-בסגירות -- וחזרו כקצומת שבאו.

חבורות של עולים תימניים צעירים נטשו את אוהלי המעברות ופשטו בשבילי הגליל והדרום, למרו להרים את ידיהם והעניו בפעם הראשונה לעצור את המי-כונות ומהדרות של ה"חתיקים" ולבקש "טרמפ".

כל הנוער של יסוד המעלה יצא בחז צות כול לחנות (מרחוק) בציור בלתי-מוצלח. כל הנוער של יסוד-המעלה ירד בשתיים בלילה לחוף החולה, סחב שתי סירות של קבוצות חולתה, יצא לאמצע הים, פתח במלחמה של התותמים ותור הביתה בשר לוש בבוקר כולו רטוב ושמת.

עובדה משמחת: במשך יומיים תמימים של סורים בכל כבישי הארץ לא ראו סופי-רינו אף תאונת-דרכים אחת. השטן המשי-תולל בכבישים עצר במשך שתי יממות את נשימתו.

מכונית עמוסה קש

גיידת פקחי מוון, ששוטטה בסביבות רחובות, עמדה כבר לחזור לבסיסה. לפתע הופיעה מכונית משא עמוסה קש, ששרכה את דרכה בכבדות בכביש האספלט.

אם מכונית טעונה קש מפלסת כל כך בקושי את דרכה על כביש ישר -- תמה אחד הפקחים (מן הסתם הוגה דעות לפי נטייתו) -- מה היה קורה, אם היה שם זיפויף, למי של כל פקה הוא סקרן מטבעו, עזר איפוא את המכונית ובהסירו שכבת קש קלה מל-מעלה נתגלו 34 שק תפוחי אדמה ושק תפוחי עץ, שנועדו ל"שוק השחור". הסחר רות הועברו לאחד המחסנים ב"שוק העי-לייה" ונגד אחד הקיבוצים נפתח תיק חדש באשמה של מסחר שחור.

קרוב לוודאי, שהתיק הזה לא יגיע לתובע המשפטי דרך אותם הצינורות של חיקי 14 הקיבוצים הנאשמים בסמפרות ובהפקעת מחירים, והסיבה לכך תהיה כנראה התערבות שר המשפטים בענין זה מתוך אירצון גמור לסמוך אך ורק על בית דין הכבוד של הסתדרות העובדים, בעניינים פליליים.

המסחרין האופפים את 14 התיקים המפורסמים טרם הוחזרו. שמות הקיבוצים לא פורסמו עדיין. ידוע רק על קנסות כס-פיים ענקיים, שהוטלו עליהם ע"י בית-דין פנימי של ההסתדרות ועל גור דין חמור של "מעצר קיבוצי", לנאשמים. (אשר להם לצאת בשליחות לחודס...) ידוע רק, ששר המשפטים בל יזי מסכה, שעבירות פל-ליות הן סוף כל סוף בסמכית מטרד המשי-פטים ולא הסתדרות העובדים. אבל איפה? מי? מה? -- טרם הוכר האירול.

הפקעות שערס ע"י קיבוצים לא היו בגדר סוד. היה זה בזמן הקיבוצים הראי

ליים. ולקיבוצים מספוא משלהם ומקבלים גם ממשרד האספקה ימילינו פושים הם את העור". הגיעו הצעקות לאן שהגיעו. על גור הדין של בית דין הכבוד הפנימי נודע רק בוועידת ההסתדרות כשהיריבים החלו בהרי-צת האשמות זה בזה.

אנה פאוקר בנוהל חיפה

מוזר, לא? ובכל זאת, הגיעה ידה הא-רוכה של אנה עד לחיפה בדמותו של

המונים נשו בראש השנה

עולי תימן משוטטים בגליל

יבדי הנגב יוצאים לסויר

בני קרית חיים מטיילים בעמק

רב החובל גיאורגסקי, קברניטה של "טרני-סילבניה".

פשוט מאוד: התחשק להם ל"קול ציון לגולה" להקליט סדרת שיחות עם עולים מספון הספינה בה הגיעו לארץ. ראשונה לסדרה היתה "גלילה" ושניה נועדה לה-יות שיחה מוקלטת עם עולי "טרנסילבניה". וכאן התרומם "מסך הברזל" המפורסם בצורת אותו קברניט רומני שהזהיר בני-מוס רב כי אין להתיר שידורים ורים מעל טריטוריה רומנית מבלי לשמוע את דע-תה שה בוקרשט. על נושא זה.

מאז מיטלטלים אנשי "קול ציון לגולה" על שלל המיקרופונים ושאר אביזרי ה-

רחמיהם של אנשי הקיבוצים על המטילות המסכנות והרהרו בבלותיהם. ה"בירגנים הללו בין כך וכך מבריחים את הכינים לשוק השחור, למה לא "למרוט" גם אותם קצת? ומכרו גרעינים במחיר כפול. אבל אין הקומץ משיבע את הארי. חלה זמן והאניה איננה וגם מספוא אפס, הלכו ה"חרשתנים" שוב למשקים ההכחדותיים. הקיבוצים לא יכלו לסבול צער בעלי חיים (המטילות גוועות), ומכרו שוב בבחיר-משולש.

וה"ייקים" שוב אינם מבינים ציבואות. הרימו צעקה: "הייתכן, אנו הספקים של ביצים לתחנות השיוק, ומספוא איננו מקב-

שידור, ומדי יום א', היום הרומני בני מל חיפה, מנסים הם את מולם: שמא התקבלה תשובתה שה אנה פאוקר? וי-עורך השידור ורנר ריגביל (28), "יוניטר פוס", "דילי אקספרס" מטפס אל תא הקברניט: "אם כן אדוני, אפשר להתחיל? הכל מוכן".

הקפיטן המגויף מתנצל: עדיין לא היה סיפק בידו לשאול...

לאחר הקרבות - לפני הפגרה

הצירים ישבו ופיהקו. בחוף פיהקו הני-הגים ליד המכוניות המפוקות. 8.9.49, יום לפני פגרת הקיץ של הכונת: הובא ואושר חוק התגמולים לנכי המלחמה.

ביום ה', 7.9.50, בדיוק שנה לאחר קבלת החוק, התכנסו נציגיהם של 3300 נכי מלחמת השחרור, אישם בבית ברנר בתל-אביב. היה חם, מחניק ויבש. באויר פחי זבובים יבשים, עובדות יבשות ומסי-פרים יבשים.

למשל: קיטע שיש לו ברך -- 50% נכות. קיטע ללא ברך -- 60% נכות. וישנם נכים ששים, בלשון החוק: "בעל דרגת נכות מיוחדת" פירושו, בסעיף זה, עזר בשתי עיניו, קיטע בשתי רגליו, גידם בשתי ידיו, משותק שיתוק מלא, או בעל מומים אחרים המצטרפים לדרגת נכות של יותר מ"100% (רשומות מס' 25).

מה מקבלים נכים אלה מאת המדינה? "הענקה" חד פעמית שאינה עולה על 195 ל"י (לשם השוואה: מעשה בעסקן ההסתדרות שאיבד את ידו בתאונת דרכים ובית המשפט פסק לו 20,000 ל"י פיצויים מקר-פת "אגד"). ונוסף על כך -- לנכים קשים -- תגמול חדשי שאינו עולה על 31.440 ל"י. ואם איתרע מזלו של הנכה והשיג עבודה -- יודע החוק לטפח על פניו בהר-רדות והפתחות מסוגים שונים ומסיכות שונות. בקיצור: נכה ב"60% המשתכר 40 ל"י מקבל הענקה של 9.717 ל"י.

ועוד ענין כאוב מאוד הועלה בכינוס זה. ביוני 19. לא רבים הם היודעים כי בפניה מוצנעת בתל ליטווינסקי נמצאים 24 נכים המשותקים שיתוק מלא, איבדו את כושרם המיני ואת השליטה על דרכי השתן וכיו. נכים אלה, הזקוקים לטיפול (לא רפו-אי) לכל ימי חייהם, אינם רוצים להמצא בבית חולים. דעתם היא, שעל המדינה לדר-אוג לשיקומם ולנוחיותם (שיכון, מכונית, טיפול וכיו.). בגלל מצבם הגופני אין הם יכולים להשמיץ את קולם, והכינוס תבע להחיש את הטיפול במ.

וכך עולים הנכים אחד אחד, ומפריחים מספרים כלפי ממשלתם המפריחה סיסמא-אות חלוציות. הם דורשים את תיקון חוק התגמולים: הגדלת הענקה וביטול ההפ-חות. שחרור הנכים ממס הכנסה ומס מותרות (מכונית ובניין נוכה קיטע אינם מותרות!) וכיו' וכיו'.

אחד מתריע: מי שראה את מספר המכוניות הפרטיות בועידת מפא"י משוכנע שאפשר להשיג מכוניות לאנשי ביתן 19. "ומה בנוגע למסיבה של יצחק שדה, שם לא היו מכוניות?" -- מטיח כנגדו אחר. לא חסרו גם טענות כלפי פנים, על הועד שלא מילא את תפקידו וכיו. ולא חסרו רמזים על אי-אילו אנשים שפתחו מעבר לים "תנויות לנכים" משלהם, ללא פיקוח ציבורי. אולם בסיכום -- דרישות קטנות ומוצדקות המצטרפות למאבק אפור וממושך, ובעיקר נוכח השמועות על חיסול פעולות אגף השי-קום עד אפריל 1951 ונוכח החשש שלא במהרה תקום כתובת מתאימה במקום אגף זה.

"דמוקרטיה" כן, אבל...

בידיעה קצרה בעתונים לפני שבוע נא-מר, כי שלשה ערבים נעצרו בתל-אביב על הפצת כרוזים שלא נשאו עליהם את שם בית הדפוס בו הודפסו. כמעט שלא נזכר בידיעה תוכן הכרוזים הללו, אותם העזו הערבים להפיץ במוצאי שבת בכרך דיונגוף. מסתבר כי מפיצי כרוזים אלה באו לעיר כדי לדרוש "פתיחת שערי ה-הסתדרות לפועלים הערבים". חתום על הכרוז "קונגרס הפועלים הערביים" -- אר-גון'מסויה קומוניסטי.

...הפליות חמורות נמשכות לגבי ה-אזרחים הערבים בישראל. אחת הפליות הללו היא שילת הזכות המופעל הערבי להירשם ולקבל עבודה באמצעות לשכת ה-עבודה הכללית בערים מעורבות, בהן יש

אחאכ יתר

דרך צלחת

אולי לא את רבים תעניין העובדה שבר מרוץ, שלישי של מר שרון (מ"מ של מר פרוז) - הפליג לחו"ל בשליחת א.ף. זה או אחר. לעומת זאת תעניין רבים העובדה שיוזם קניא, בן ה-21, שהוא ספק צייר ספק-סופר - מפליג לצרפת.

אילו אפשר היה לעבור בח צות תל-אביב בשעה 1 אחר הצות ולגרד ב"שפח" תל" את הרחובות -- אפשר היה להעלות חבורה נאה של 100-200 איש. זוהי אותה חבורה שמקומה לא יפקר בשום מסיבה או מסיבה הנערכת בשטחה של ישראל. בדרך כלל מכילה חבורה כזו 200 אנשי פלמ"ח, מהם 180 שהשתתפו בהפעלה, 190 שהשתתפו בקרבות הנגב, 170 שחקני להקות צבאיות, 160 ספרים ויורדיימם, 150 שחרו מפסטיבלים ושליחויות, 100 ציירים ו-100 משרורים וסופרים.

הם היו הראשונים

ב-21 לחודש אוגוסט שנת 1948 מה היה? היתה הפוגה (מס' 2). באותו יום עלו על הקרקע שני "שובים צעירים שבר" בות הימים נועדו להקרא בשם "ישובי כשלת". ורעין הערבית שעל הלבנוע ובלורה שעל גבול הלבנון קידמו בכרבה באותו יום את אנשי הפלמ"ח מחטיבת "יתפתח" שהלכו, כמו שאומרים אצלנו, "להמיר את הרובה במתרשה".

לקבוצת "זורעאל" מלאו בימים אלה שנתיים. הם ערכו מסיבה. מה עשו במשך השנתיים? גרו ב"חשונות". הם אומרים שלגור שתיים ב"חשונות" החומר זה כף, והעכברים התרגלו אליהם והיו לוחשים להם מדי לילה סודות לחוך האוון. והגשם שירד בחדרים היה חבוב. ושיא הכף היה ללכת לשמירת לילה כמה פעמים בשבוע לאחר יום עבודה. והמשרוין העירקי שענן ממולם היה נוף מרטיט. וזה שנוער אר-צ'יראלי לא עלה להתנחל עם ולעזור להם זו פשוט טעות דפוס.

לימים נמלכו המוסדות ובנו להם צרי-פים שבדיים ובחרו להם נקודה חדשה, וכעת הם מתגוררים באותם צריפים וחיי-גים את כל התאריכים ביחד.

פרט שאולי עלול עדיין לעניין: מחלקת "עשן". אנשי הקיבוץ. לשעבר בהכשרת רמת יוחנן, היוו מחלקת קרבית שנקראה משום מה "עשן", ושלשה מאנשי מחלקת זו קיבלו את אות הגבורה.

אחד מהם, יאיר רחלי, קורץ בעינו לסופרנו ושאל אם אינו רוצה לפרסם ב"העולם הזה" שידה עם "גבור ישראל". הוא אהב מים ולחם ומוכן למסור סקירה על המצב בקוריאה מנקודת ראותו של גבור ישראל.

בינתיים קלטה הקבוצה גרעין נוער ארצישראלי והשמחה מרובה. בכל זאת לא יתנגדו לעוד תוספת (ידיים עובדות, מצב המשק וכו'). וכמוכן - יש להם פרות ותירוגלות עבריות ושדות עבריים המופי רחים בידיים עבריות.

גו, ומתחילת ההורות, וצועקים, כן נזיע - לא נזיע! והשד יודע אם החלישי להזיע או לא. ואחר כך צועקים, אבא - תן מכות, אמא - לביבות" ועוד כל מיני צעקות, ויש תכנית אמנותית עם שירים ורקודים ומחזות והופעות עד שתגיע שעת קריאת שמע של שחרית וסדור העי בודה.

ולרגע אחד נדמה כאילו הכל באמה שמח וכאילו כולם מדברים עברית ושירוב עברית ורקודים הורה ומדברים סלאנג בלי מרכאות.

למזכירתו וביקש ממנה שתקננה. הוא עצמו נשאר עומד על רגל אחת כחסידה, והמשיך בשיחה. "יש לך חוש הומור", אמרתי, ועל כך השיב קנטור בו ברגע: "שטויות, למדתי זאת בישראל: צנע, יקירי, צנע". בתוך תריסר הבדיחות בנוסח קנטור על ישראל (דב יוסף, צנע וכו') שמעתי דבר מענין על שיחתו עם ראש הממשלה. "אמרתי לו (לבן-גוריון) כי "קול ישראל" אינו שווה הרבה, וכי ישראל איננה אנגליה, אשר בה מכסה קופת המלוכה את הוצאות

ארי קנטור חזר בגרב 30' מיליון מאינים

תחנת השדרה. (הפעם לא היתה זו הלצה...) לכן יש צורך להעמיד את הרדיו בישראל על בסיס מסחרי כדוגמת אמריקה". אגב, הכניית כאלה כבר הוגשו כמה פעמים לממשלה והיא דחתה אותן). לדברי קנטור אמר בן גוריון שהוא יחשוב על כך. (אנכי יכול לתת כבר עתה את התשובה). והנה אשר חושב ארי קנטור על ישראל. דברים אלה עומד הוא להשמיע בתכניתו הפופולריות בתחנות הרדיו.

צבא ההגנה לישראל, אומר קנטור, דומה מאד לצבא האמריקאי. זהו צבא הגנה בלי נטיות להתקפת הוולט, צבא בלי רמאות. אומר את אשר הוא חושב, במלחמת השחרור וקטו אמנם מפקדי ישראל בשיטה איסטרטגית יהודית: לא כשיר לא היתה לחיילות תחמושת - ירו בלי הרף, כדי שהאויב יחשוב כי יש להם תחמושת למכ"ביר. והנה בדיחה, שקנטור מפיץ על רוח הדימוקרטיה בצבא ישראל: עומד לו אלוף ברחוב והנה עובר על פניו חייל פשוט ואינו מצדיע. קורא לו האלוף ואומר: "מה פירוש הדבר?" "משיח הטוראי: "לא שמתי לב שאתה עומד כאן". אומר האלוף בשמי חה רבה: "אם כך, אני שמח מאד. חשבי תי שאתה כועס עלי".

הרוצים להשתלט על המסחר כולה. נותן מנוח. ומה גם כשלאמתו של דבר קנה מרכזי הקואופרציה את מלון "גנדוסק", אחד מבתי העסק הוותיקים בארץ, והמשביר המרכזי בונה "ברציונות" בית מסחר גדול בככר דינגוף ופוחת עסקים חדשים בכל רחבי המדינה, מדוע לא יקנו באמת את כל החנויות המרכזיות בת"א? וכך נולד הפיל ז. א. "הפיל" ממש.

יצא בעל העסק לחו"ל (לשוויץ) על מנת להתרפא - יבויאי מר את העי-סק. למי? למי אם לא ל"המשביר" המרכזי? בכמה? אחד יודע על מאתיים אלף, השני על רבע מיליון, השלישי על חצי מיליון והרביעי... יודע "ממקור מהימן" שכספים שולמו בדולרים, דווקא בציריך, והעיר הולכת על גלגלים. בינתיים החליט בתל-המפעל לעשות תיקון כללי בחנות מהל-אביב. וזאת היתה כבר "הוכחה" ל"יודעי דבר". "וכי בשאל מה עישים תיקונים בימים טרופים אלה, כשאין מסחר בנעליים - ענו - אם לא בשביל בעל-הבית ה"דש"? בא חמישי וסיפר, שבמו עיניו-נוכח בממירת החיולה ברמת-גן. בכלל היה שמת.

החלים בעל העסק וחזר ארצה. כשהוא יורד מהאניה, גודע לו (כך הוא סיפר), שאין לו כבר צסק יאין לו חוילה. מה - קורא הוא - האממה, או שמא עשתה מפ"ם מהפכה? ולאור מחאה התקין מעל לחנות פיל חדש, מואר באור גיאון. ועל "הפיל" מטיילים זבובים...

בעיני גדול השונדריים

אשר ראה, שמע והבין ארי קנטור בביקורו במדינת ישראל עלול, כמובן, לעניין בראש וראשונה את הקהל באמריקה. כמה מהערותיו שדצלחתי לקלוט בשיחה אתו עלולות לעורר התפרצויות צחוק גיליות בשידוריו (קנטור מתחיל עתה בתכניותיו) אולם בכמה ממסקנותיו של קנטור, גם כשחקן וגם כאורחנו הרציני, עלול דוקא הקורא הישראלי למצוא ענין. סופר "העולם הזה" בנירירוק מוסר לנו על כך:

פגשתי במלון "ולדורף אסטוריה" ומיד התפתחה בינינו שיחה, כאילו היינו ידידים ותיקים מזה שנים רבות. הרגשתי את ההבדל הגדול בין גישתו של אדם "מפור-סם" לזולתו בארצנו לבין גישתו של אדם אידו על מיליונים לוולתו באמריקה. אין סוד עם כי כל המציג את עצמו כישראלי כובש את לבו של קטור, ביחוד עתה, כשהוא חש את עצמו ישראלי (יותר בזכות סירונו בארץ שארץ שלשה שבועות מאשר בזכות המיליונים שהוא אוסף) אולם הדבר שקירב אותנו מיד (ולא מעט הש"ת הוממתי עליו) אירע באופן פתאומי ומפתיע. בתוך השיחה נתן קנטור מבט ברגלו השמאלית וגיללה חור בגרבו. מבלי להסס רגע הסיר קנטור את הגרב מרגלו, קרא

נה אוכלוסיה יהודית וערבית". הכרוז, הי-מכיל שורה ארוכה של משפטים שסגנונם איננו סימפטי דוקא (אותו נוסח המתחיל ב"תחי" ונגמר בסימן קריאה...) מסתיים בקריאתה צעה, שאותה כבר שמענו אי פעם: "תחי הסתדרות לכל פועל בישראל כאשר הוא פועל ללא הפליה לאומית". במלים אחרות: המדובר כאן בדימוקרטיה ואין עוצרים במדינה אנשים על שדוגלים הם ברעיון זה. מול הוא שהמחוקק נתן הוראות לשלטון שכל כרוז חייב לשאת שורה אחת המספרת היכן נדפס...

7000 מלים

שבעה ימים עשה בארץ קונטין ריינולדס המפורסם, שבא הפעם בשליחת השבועון "לוק", (התפרצה: שלשה מיליון אכס"מ פלוריס), כדי לכתוב מאמר מיוחד על צבא ישראל. ריינולדס הספיק להיפגש כאן עם ראש הממשלה, שרים, ראשי הצבא, לבקר במחנות אימונים, לסייר לאורך הגבולות של המדינה החדשה.

ביום השביעי, אחרי ארוחת הערב, ביקש מהמלצר במלון "קטה דן" שיביא לחדרו קומקום קפה שחור. וכאשר עלה השחר היה מוכן הסיפור בן 7000 המלים. בעוד שלשה שבועות יקראו למעלה משלושה מיליון איש את אשר חושב ריינולדס, בעל העין החדה, על הכוח הצבאי של ישראל. כאשר ריינולדס כותב על נושא מסוי, ים, לא זו בלבד שהחומר היוצא מתחת עטו נקרא כרומון בלשי, אלא שיש בו "אקטואליות"... העולם רוצה עתה לדעת

קונטין ריינולדס קומקום קפה ר'3 מליון ספטים

מה כותה של ישראל, מהו אופיו של הצבא הזה, שיצר לפני שלש שנים אגדה בקיצור - עם מי יש לנו ענין, במקרה שמשוהו "יתרחש" כאן, בחלק הזה של העולם...

כחדשים לפני פרוץ מלחמת קוריאה יצא מאילפני הולביוד ("אוניברסל") סרטו החדש של ריינולדס - "מותו של חלום". סרט על הסכנה הנשקפת לשלום העולם. סרט מראה לנו קטעים מהמלחמות מאז סכרד ועד למלחמת סין בזמן האחרון. בסיומו מצביע ריינולדס בפירוש על קרריאה. "מי עתה בתור?" ושאלת השאלה והתשובה היא ממש כך - "ועתה קרריאה". ישובו עם מחבר "הפצועים לא זעקו" ו"המסך עולה" על מרפסת "קטה דן" ושאלנהו בתמימות: "כיצד ידעת על הסופר בעל הגוף האתלטי העלה חיוך על פניו הרחבים: "פשוט מקרה. חשבתי לי: היכן עוד יכולה. להתלקח האש? נו, והיה לי מול...". לשאלה אחרת על המתרחש בסרט הזה המוצג עתה באמריקה, השיב ריינולדס: "אינני יכול להגיד, לא ראיתי את הסרט". והוא מסיף בצחוק מהדהד: "אני רק מחבר את הסרטים, אך אינני רואה אותם על הבד"...

"פיל" הוליד זבוב

לפחד שבע עינים" ובנסיבות אלה הופך זבוב לפיל, אבל בתל-אביב קרה ההיפך: "הפיל" הוליד זבוב.

לאחר צו הקיצוב המפורסם, חלה פירצה רצינית במערכת הכלכלית של הוימה הפרטית. כאשר נשמעה בשביתות העובדים אזהרה ברורה מטעם הסתדרות העובדים שהמוסדות הקואופרטיביים ישימו קץ להשי הלולות הסותרים וכעצמם ידאנו לאספקת האוכלוסיה, גברה המבוכה ושמע את א"ת אועקה: "מרכז הקואופרציה עליו ישראל ו! ומאו אין סיט המוסדות ההסתדרותיים,

תמונת השבוע:

צלמנו שמצא את התימוני עובד במנפיקסיעים השמרי בעבודות הכשרה של הקק"ל ב"סוכמתא עלית" אשר בגליל המרכזי, אומר: "הוא הפתגם למכונת הדישה במהירות מפתיעה. הוא מפעיל אותה כמומחה וותיק. יש והיא מזוז את חוד המקרה, בשעה שהוא עובד בעוצמתה העצומה, ברגליו!"

הלה, פיטר הארולד מייק...
 אי שם מעל לים התיכון, במרחק 125 ק"מ משדה התעופה, נכנס המטוס לתחום הקשר הרדיו-טלפוני. בחדר הפיקוח העגול המשקיף על ארבעת המסלולים ושקירותיו עשויים זכוכית, משיב לו פראנק ולפטייק, קצין הפיקוח הגבוה בעל המבטא הגרמני. בידו הוא מחזיק מכשיר קטן ויקר מפרו — משרד המגלה בקו אדום על זכוכית עגולה את הכיוון המדויק של בן-שיחו.

כעבור כמה דקות של שיחה נשמע מרי-חוק הטרטור הכבד של ארבעת המנועים ומטוס-הענק מבריק בשמים. הטייס רואה מלמעלה את הרו הגדול העשוי מעץ ה' מונח על האדמה והמגלה לו באיזה כיוון ועל איזה מסלול לדרת. הטרטור מתגבר, קציני-המבט, נהגי האמבולנס ומכונית ה' כיבוי יוצאים אל המסלול. המטוס נוחת, מכבה את מנועיו. מתוכו נשפכים הנוסעים, העוברים את "המכונה" של משרד מבט, תיירות ועליה עד שהם מגיעים למסעדה ה' גדולה (השייכת למלון "השרון") וממלאים אותה בתריסר שפות של פספוס בינלאומי. אחרונים יוצאים ארבעת אנשי הצוות. בי עוד שאנשי-הקרקע בודקים את המכונות, מניקים את המטוס וטוענים את החבילות להמשך הנסיעה. עוברים הטייסים את ה' "מכונה" שלהם -- משרד התנועה של שדה התעופה, המסדיר את התנועה במסלולים, והתחנה המטאורולוגית המסבירה לו, על סמך ידיעות שנתקבלו באלחוט מכל ה' עולם, את מוגי-האוויר שיתקל בו בכל שכי בות הגובה בהמשך טיסתו.

ניזרות ושליחים

כך נראית, "מאחורי הקלעים", אחת ממד-אות ה"תנועות" השגרתיות בשדה התעופה בלוד (בחודש אוגוסט 1950: 604 נחיתות והמראות; 16,663 נוסעים מכל הסוגים; נכנסים ויוצאים; 382,573 ק"ג משא ודואר; תצורות בנוזן של 295,811 גלון.)

האווירה בשדה התעופה קוסמת לרבים. אין מקום בארץ שהוא כה קרוב ל"חוק-לארץ". אפילו נמל חיפה רחוק מחו"ל מרחק כמה ימים — ואילו לוד רחוקה מרומא, פאריס, איסטנבול וטהרן מרחק של שעות מספר בלבד. במטוס המגיע אח"צ אפשר למצוא לא רק שיירים של בשר-חזירי ושאר מטעמים נשכחים, כי אף גם את עתונת-הבוקר "דיילי-מייל" ו"פאריס-סואר". באולם המרווח של המסעדה נדחקים זה אל זה נזירות פליפיניות חמודות, בדרכן לאב הקדוש ברומא, ביונסמן אמריקאים רעשניים הנוסעים לטהרן כדי לבדוק את סיכויי ההשקעות שם, פועלים אפגאניים שחוריי-שער הנוסעים לחפש מזלם בארצות-הברית, ובעיקר —

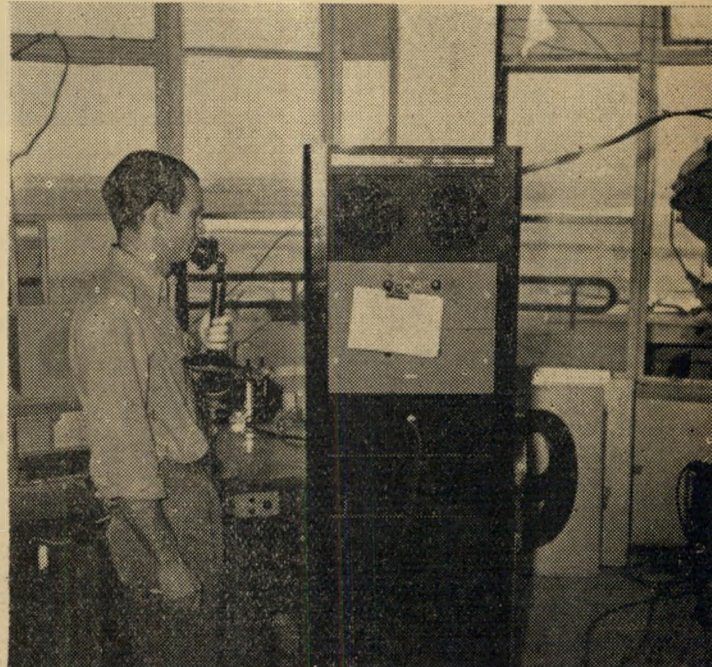
שליחים מכל המינים והסוגים ו צות שטרם טעמו את טעם ה' אולם שדה-התעופה אינו עסק, המספרים המדויקים של שמשלת ישראל, שהוא בעל האורחית של משרד התחבורה) ההכנסות של שדה-התעופה זו... שדה-התעופה הוא אחד המדינה.

קאהיר וכירות נוצו
 מתנהל מאחורי הקלעים מאבק רות העולמיות הגדולות העובי הברירה להשתמש בשדות-התעו טאמבול. במרוץ זה השיגה יש עברו ללוד מקאהיר, בחלקם ליפנינים, בלגיה ודרום-אפריקה, ישראל. (מלבד "אל-אל" ו"איל בלוד, משתמשים כיום בשדה-ה מריקאי, בי.או.אי. סי. הבריטי, פתי, סאבינה הבלגי, סויס-אר ליפני, שני הקינים הדרום-אפר דינאבי.)

תצלומים: ג. שפר
 6. אוירה בינלאומית: למלון "השרון" אפשר לשמוע (לא מעטים האנשים הבאים הן

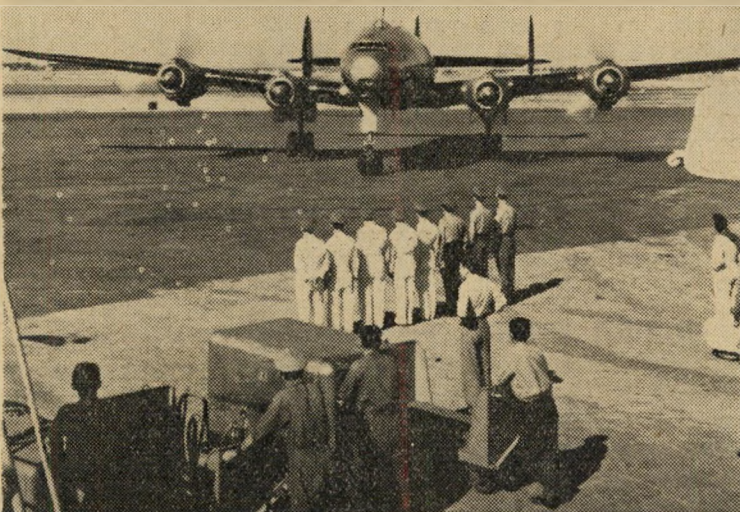

1. **חדר האלחוט:** מן הרגע בו ממריא המטוס ברומא או ציריך בדרכו ללוד, הוא נמצא בקשר אלחוטי מתמיד עם חדר זה ומוטר פרטים על התקדמותו. האלחוט פועל בגלים בינלאומיים קבועים, אשר כל המטוסים נכנסים לתוכם. הקשר אינו ניתק אף לדקה אחת. לקריאות-חירום שמורים גלים מיוחדים.

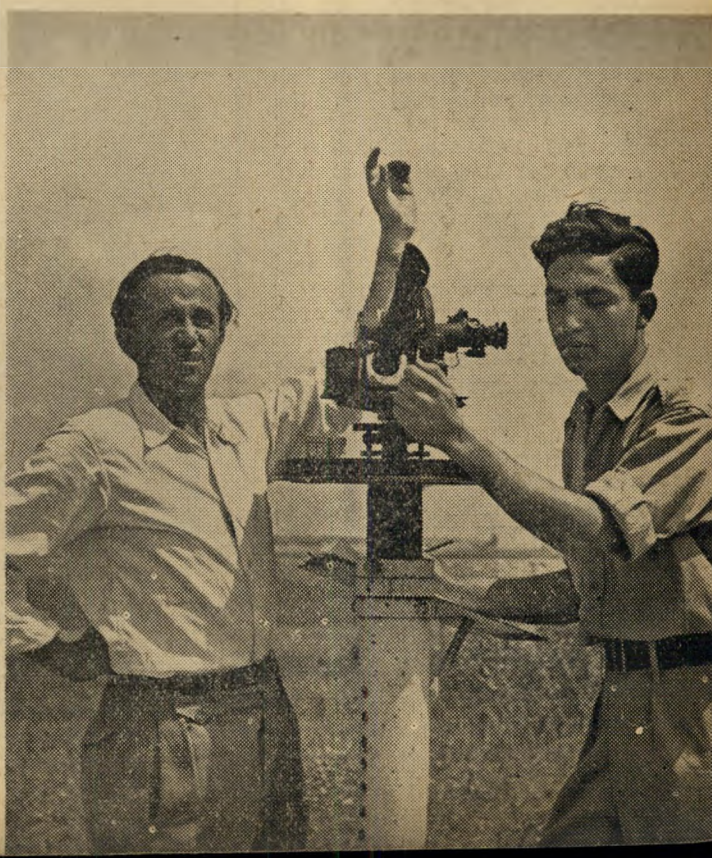
2. **היכון לנחיתה:** עם הכנס המטוס לתחום 100 מיל משדה התעופה עובר הקשר לחדר-הפיקוח העגול שמעל לבנין שדה התעופה. קצין-הפיקוח וילי כץ, מוסר הוראות מפורטות לטייס המתקרב שיגיע לשדה בעוד זקות מספר. המכשיר החדש מאפשר לקצין לקבוע את הכוון המדויק של בן-שיחו.

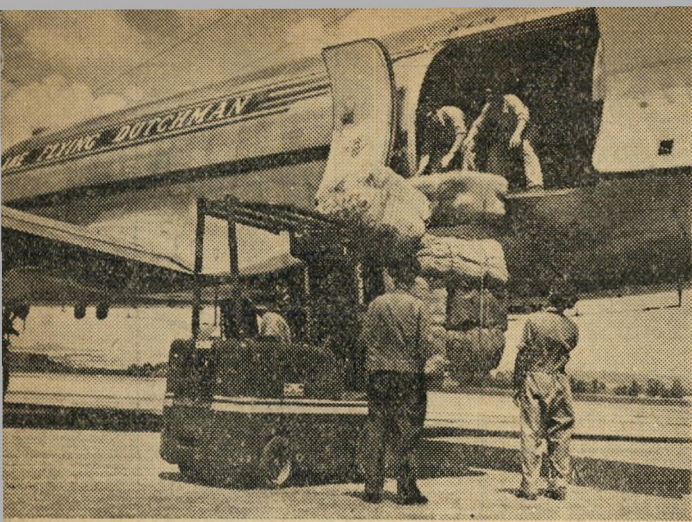
3. **חינוי מוגי-האוויר:** כל 3 שעות קובע השרות המטאורולוגי של שדה התעופה את תנאי מזג האויר. תחזיות אלה משודרות לתחנות אווריות מרכזיות האוספות את התחזיות של כל התחנות, מחברות תחזית כללית ומשדרות אותה למטוסים ולשדות התעופה. המכשיר בתמונה בודק את מהירות הרוח.

4. **המטוס נוחת:** על הקרקע מוכנים המכשירים לכיבוי שריפה, אמבולנס של עזרה ראשונה, פקיד המכס ומשרד הבלואות. מן הרגע שהמטוס נעצר עובר הוא לידי צוות הקרקע (הנראית בתמונה) המכשירה אותו להמשך הטיסה.

5. **המשא החי:** האולם הגדול של שדה התעופה מתמלא נוסעים — עולים חדשים, תיירים ונוסעי-מעבר. בשדה התעופה נמצא מלון של 33 מיטות שאינו יכול לספק כיום את הצרכים המינימליים, אך בקרוב יורחב במידה ניכרת.

9. **המשא מוטען:** אנשים רבים משתמשים עתה בשרות משא אווירי המאפשר משלוח סחורות מהיר לכל נקודות העולם. דברייזפוס, מזון, ודברי ערך, שפעם הועברו באניות או רכבות איטיות, מגיעים לתעודתם תוך שעות.

10. **הוראות לטייס:** בעוד צוות הקרקע מטפל במטוס, מקבל הטייס הראשי פרטים מדויקים על תנאי מזג האוויר שעליו לצפות להם בהמשך דרכו המפה מראה את כל השטח מגרנילנד לסומאלי ומזהודו לאפריקה המערבית ונרשמים עליה כל 3 שעות הודעותיהן של מאות תחנות החיזוי בשטח זה.

11. **דרך צלחה:** הקרובים והידידים שליוו את הנוסעים עד שדה התעופה נפרדים בנפנוף שלום. המטוס נע במהירות גוברת על פני המסלול, מתרום לאטילט, חג באוויר פעמיים, ויוצא לדרכו. בעוד שעות אחדות יהיה בארץ רחוקה, בשדה תעופה אחר. הוא השאיר למדינה — דולארים: דמי חניה, שירותים, ואהרחה בשדה התעופה. פעם חנה מטוס זה בשדה התעופה של קהיר.

מדוע השיגה לוד הישגים אלה? אין היא שדה התעופה הגדול ביותר במזרח התיכון. כמות התנועה בקאהיר עדיין עולה במקצת על כמות התנועה שלה. אולם לדב רי באיכה כל החברות עולה השרות בליד בהרבה על השרות בכל שאר השדות במזרח, וגם על השרותים בשדות התעופה האחרים באגן הים התיכון (רומא, מרסל, צפון אפריקה). הנוסעים, שאינם אוהבים את הלכלוך הרומנטי של קאהיר, שמחים למצוא בפניה זו יחס "אירופי", ששרותי האלחוט, המיטיאורולוגיה והנחיות שלה אחראים יותר.

האיש המנצח על כל השרותים האלה הוא טייס בן 39 בעל עיניים עירניות ושר ערות אפירות מסורקות לאחור. עמנואל צור קיבל לידי את הנהלת שדה התעופה מאז פתיחתו אחרי שנכבש בפעולת "דני". לפני כן, שרת כטייס הראשון בחברת "א" וירון, הצטרף לחיל האוויר עם היווסדו ויצא לחו"ל למסע הרפתקאות שעוררו לוטה בערפל ושכתוצאה ממנו הגיעו לארץ בימי הקרבות כמה מטוסי קרב מסתוריים...

31 **מיטות.** אם השיגה לוד באיכות שירותיה את המקום הראשון בין שדות התעופה של מרחב הים התיכון, אין היא יכולה לשקוט על שמריה. איש אינו יודע בבירור מהן עבודות הפיתוח וההתרחבות המבוצעות כיום בקאהיר ובבירות. אם רוד צה לוד לשמור על מקומה, עליה להתרחב ולהתפתח בקצב מהיר.

התנאים הגיאוגרפיים של שדה התעופה בלוד כמעט אידיאליים. 3000 הדונם של השדה נמצאים במשטח עצום, חפשי מכל מכשול טבעי או מלאכותי, פרט לגבעות הנמוכות מצד מזרח. אם ישקדו השלטונות על כך שלא יוקמו בנינים בקירבתו, יוכל השדה להתרחב בשנים הקרובות ככל הר דרוש.

אולם כבר היום קטנים הבנינים, שהוקמו לפני 10 שנים ומעלה, לצרכי התנועה הגדולה. מדי הגיע מטוס כלשהו מתמלאת המסעדה עד אפס מקום. ובית המלון בקומה ב' מעמיד כיום רק 31 מיטות לשרות עשרות הטייסים ונוסעי-הטראנס-המגיעים בכל יום והזקוקים למנוחה. גם עם הרחבתו ספק רב הוא אם יוכל לספק את הצרכים המינימליים. אין זה מחוזה נדיר לראות נזירים פיליפיניים או גבירות בריטיות ישנים על כסאות פשוטים במרפסת המסעדה. פגם חמור שני הוא כי נוסעים שעברו כבר את בדיקות המכס מחכים לפעמים שעות להמראת מטוסם — מבלי שיוכלו לחזור למסעדה ומבלי שיעמוד לרשותם מזנון אחר בו יוכלו לשתות כוס ג'וז או אף לשבת.

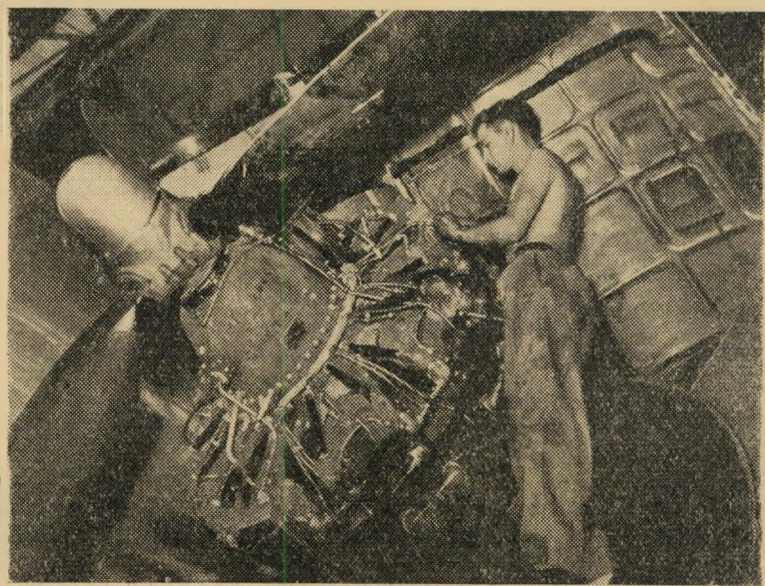

12. **האוויר את שם ישראל בארץ:** מעניין בלבד. שדה התעופה הוא זאון אינם לפרסום. אולם ברור יעסק (באמצעות מנהל התעופה) מפקידה בו. וחשוב מכל: כל לקופת הממשלה בצורת מטבע קריהדולארים הגדולים ביותר של

כדי להשיג דולארים יקרים אלה אומי מתמיד על לבבן של החברות המזרח התיכון ויש להן של לוד, קאהיר, בירות או איס. כמה הישגים חשובים. בין השאר בשלמותם, קויה התעופה של הפני-קוים להעברת קוים נוספים ל- המגיעים ל-35% מכל התנועה פה 12 קוים — ט. ו. א. הא"מ. ההולנדי, אירופרנס הצר-שוויצ'י, לאי האיטלקי, הקו הפני-בן הקו הקפריסאי וסאס הקאנ-

13. **צלם שדה התעופה.**

עדה של שדה התעופה (השייכת כל שפות העולם — אפילו עברית. כדי לאכול ארוחת צהרים הגונה).

7. **בדיקה יסודית:** הטייס חושש שאחד המנועים אינו פועל כראוי. הוא נבדק בדיקה יסודית במוסך. כוחם של 4 המנועים של המטוס מגיע ל-5000 כחות סוס; כוחו לזדה של 100 מכונות-משא או 1000 אופנועים.

8. **מזון למנועים:** כדי להמשיך בדרכו זקוק המטוס ל-4000 גלון של בנזין תעופה — כמות שתספיק למכונת רגילה לעבודה פעמיים וחצי את כדור העולם. התצרוכת החודשית של שדה התעופה הגיעה ל-295,000 גלון בקירוב.

שעשועים. למארגני ה"מכביה" צפוי מאסר ומשפט! ("אצלנו אין חכמות!") מישוהו רוסן: זה הכל ענין של מפלג תיות. הביורוקרטיה הורסת את המפעל מפני שהוא שייך ל"מכבי" הבורגני. (מן הסתם הגומה, אך קל לשער שהיחס היה שונה לוא היה זה מפעל של "הפועלים").

אחר מרגיע: לא ענין של מפלגתיות, סתם דוגמה נאה לטיטוס המתפשט בצ' מרת. לבסוף יתנו את הכל — הנחות, הענקה, שיחרורים — אלא שאז יהיה זה מאוחר מדי. אם תצליח המכביה — יגידו שהצליחו על אף חבלת הממשלה. אם תיכשל יגידו — הממשלה אשמה.

הגידון נגד הנון

"האיצטדיון הזה לא יושלם בעוד שנה", העיר אחד הפועלים ברצינות משכנעת, שעה שעמדנו על הסוללה הגבוהה המקיפה את האיצטדיון הרמתי-גני משלושת עבריו. ולא היינו זקוקים לזמן רב כדי לרדת לסוף דעתו.

היתה שעת צהרים, ולמרות החום האיום ופלגיהזיעה שנטפו ללא הרף, נמשכה העבודה בקצב בלתי-פוסק. לעינינו השתרע האיצטדיון הענק למלוא היקפו: הטרקטור רים, המנופים, מערבלות-הבטון, הפועלים המצמידים את ראשוני הספסלים — ומעל לכל אלה מרחף סימן שאלה גדול:

היספיקו עד ל-27 בספטמבר?

פחות מעשרה ימים — כולל יום כיפור וסוכות — נותרו עוד לפתיחת המכביה. אמת, עבודה רבה נעשתה כבר, אולם עוד ארוכה הדרך למטרה הסופית. לא הרגשנו עדיין בבמה המרכזית המכוסה גג, המיועדת לנשיא המדינה, לראש הממשלה, לשרים ולסגל הדיפלומטי. לא ראינו סיכויים רבים לסיום 16,000 מקומות הישיבה ו-35,000 מקומות העמידה, כפי שהובטח חגיגית לא פעם ע"י המהנדסים הנוגעים בדבר. החומה

כיצד לחרבן מכביה?

בקפה "קמניצ'ר", על שפת ימה של תל-אביב, ישבה קבוצה של צעירים. השפמים העידו על מוצאם הבריטי והגרבים הצב' עוניים על אופים הספורטאי. הבטויים ה-בלתי-עדינים בפייהם העידו שבאו ל"מכ-בית".

"לשם מה הביאו אותנו מאנגליה?" ש-אל אחד, בעל חזה חבית, וכרסם בחוסר-תיאבון בולט את עוגת-הצנע. "כדי לחר-בן אותנו ואת עצמם?"

היתה זאת, פחות או יותר, ההרגשה הכללית של הספורטאים הזרים: ה"מכביה" תיכשל בגלל יחסה העיון של הממשלה.

לפני 4 חודשים ישבה הועדה היוזמת בי-משרדו של ראש הממשלה וביקשה את חסותו למפעל. הנימוקים: העסק יכניס כסף (דיביזים), יחוק מחדש את הציונות בגולה שהתרופפה (דיביזים), ראש הממשלה הסכים. אלא שהיתה אי-הבנה קטנה: הועדה חשבה ש"חסות" פירושה הקצבה, הנחות, שיחרורים. ראש הממשלה סבר ש"חסות" פירוש נאום בטכס הפתיחה.

הלכה הועדה והגישה תוכרי מפורט ל-ראש הממשלה. אחרי 4 חודשים ביקשה תשובה. מר בן-גוריון מתפלא: איזה תו-כיר? מתברר שהמזכירות לא העבירה או-תו כלל לראש הממשלה (מה מבלבלים את המוח?).

ופתאום מתברר ששום דבר אינו "דופק", "אל-על" היתה צריכה לארגן את הסתם הספורטאים לארץ — והנה לא דובים ו-לא יער. אין מטוסים (הם נרתמו למאמץ האמריקאי באסיה, המחירים בעולם עלי, ל"אל-על" לא היה עוד כל העסק כדאי). התירוץ: ה"מכבים" לא הגישו את רשי-מת-הטיסות בזמן.

רכבת ישראל היתה צריכה להנהיג הני-חה כללית למבקרי ה"מכביה". אי-הבנה — הרכבת אינה מסכימה (ממתי היא

המצבעה לבעלי טעם קשת מנקה וצובעת

חדש ויחיד בישראל — "בת בא"

מכון ללמודי אמנות הכתיבה ע"י הדואר רחוב מוא"ה 6, תל-אביב

כל אדם עשוי להיות סופר!

נוסד המכון לו צפית! נפתחה מחלקה ללמודי אמנות הספור הקצר, בהנהלת מוסמך לספרות ועיתונאות. מחלקות חדשות תפתחנה בקרוב! המכון יפתח את כשרונותיך, ויע-זור לך. הלמודים באמצעות הדואר — לנחתיותך. פנה היום בקשר לפר-טים בצרוף דוגמה מפרי-עטך. צרף בולי דואר לתשובה.

טיבול להסרת חובכות השחאנות

הורידו את משקלכם המיותר, תשפרו את בריאותכם על-ידי אלקטרו-מסו-בשיטה החדישה ביותר

הרחקת שערות מהפנים ובמיוחד גם מהרגלים

מכון דרמה

רחוב גורג' אליוט 12, ת"א

רדיו

ש. ליפשיין
תל-אביב
בן-יהודה 47 בקומה
תיקונים • מכירה
קניה • חילוף

גדא טבא

המשפחת שהם
להולדת הבן-הנכד

"העולם הזה"

שערותי היפות תמיד חפופות

בשמפון

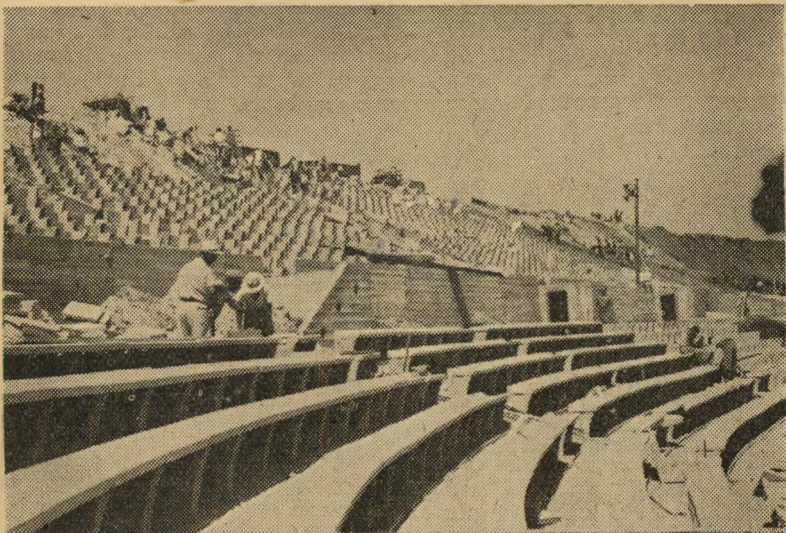
יצהר

מכיכ
Cholesterol

פלאנוס

לשנה טובה

תקליטים
לפספון
אברהמסון
תל-אביב
רחוב בז"יהודה 9

האיצטדיון הרמתי-גני בעוד שנה?

סביב האיצטדיון אף היא טרם הושלמה, הכבישים טרם נסללו, האנדרלמוסיה והלכי-לון שולטים בכיפה בכל פינה — ואכזבת הפועלים אף היא אינה מבשרת טובות, וסופה להביאך לידי יאוש מוחלט.

למרות התנכרותה המוחלטת של המדי-שלה, ניתן להגיע למצב הנוכחי כבר לפני חודש-חדשיים, מבלי להותיר את המעמסה הגדולה בלא-הכי לרגע האחרון ווקא. לא המחסור בחמרים, אלא האדישות הרבה, היא שהאיטה בשעתו את קצב העבודה והעמידתנו כיום בפני מציאות עגומה למדי.

המכביה תפתח באיצטדיון הרמתי-גני — משום שמקום אחר אינו מתאים לתכלית זו. אולם השאלה המתעוררת כרגע היא, מה יהיה מצבו של האיצטדיון ביום הפתי-חה, ואין צריכים להיות נביאים, כדי לקבוע כי מקומות הישיבה והעמידה לא יושלמו בהתאם לתכנית ורבות תהיינה נקודות-התרופה האחרות.

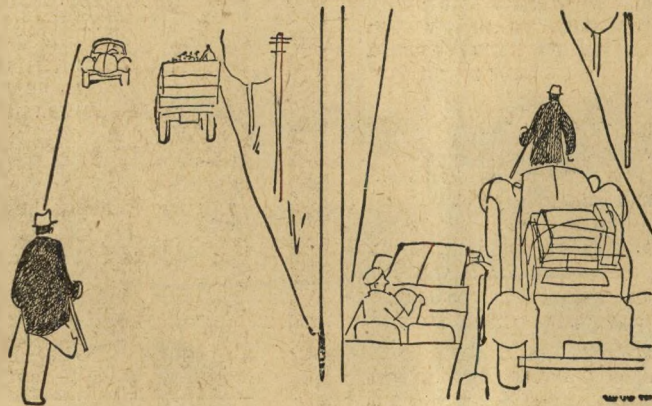
הדבר יפגע לא רק בטקסים המפוארים ובמעמד החגיגי. נשאלת השאלה: האמנם תמשך העבודה בקצב הנוכחי — גם לאחר המכביה?

כה עמוסה?, מר יצחק צייזיק, האחראי מטעם ראש הממשלה, רץ אל מר דוד רמז, שיחה קצרה, הענין כבד. (אם כבר נותנים, מדוע רק לאחר עמידה על המקח וקלקול מצב-הרוח?)

הספורטאים רוצים לאכול. מה פתאוב? — מתפלא משרד הקיצוב. הם רוצים שתי ביצים ו-200 גרם בשר ליום. אם אין בשר, אין שרירים. משרד הקיצוב נדהם, עומד על המקח, מקציב לבסוף 175 גרם בשר ליום. (איזה רווח עצום, בהשוואה ל-השפלת כבוד המדינה הכרוך בקטנוניות כזאת!)

העיקר: בולים. כרטיסי ה"מכביה" חיי-בים במס-שעשועים, שיש לקנותם מראש, למארגני המפעל אין פרוטה בכיס (אחרי שהממשלה לא נתנה העניקה). הפקיד ה-אחראי באוצר שוקע בספרי-חוקים מאובקים, אין מה לעשות. החוק משחרר רק מוסדות קבע או מוסדות-צדקה. המכביה אינה מו-סדקבע, ואין לה המלצה של שרי-הסעד כמסוד הזקוק לחסדים ולרחמים. רצים ל-קפלן, בינתיים מוכרים את הכרטיסים ה-ראשונים, כדי להכניס את הכסף הדרוש להכנת המפעל. האוצר מתרגש: הפרת-החוק! על הכרטיסים אין בולי מט הש-

המפקח על התעבורה
להולכים ברגל

באין מדרכה

על תלך בצד הימני של הכביש
מוגש ע"י: **זלמן ירושלמי בע"מ**
לך בצד השמאלי

השנה בקולנוע

השנה האחרונה היתה שנה טובה למצוינים ולצופים בישראל ושנה רעה לסרט המקורי.

לחובבי הסרט הטוב היו הזדמנויות מצוינות לא רק לראות סרטים חדשים משרי בחים (לא כולם יבול 1950, כמובן) כי אם גם שפע סרטים טובים שכבר הוצגו בארץ. וזה בגלל המספר הגדול של בתי קולנוע המציגים סרטים בכיכוב שני ושליש. כך הוצג, למשל, לפני שבועיים, ב"פול", "לדי גן העדן" שמשך אליו קהל רב. ברמת גן הוצג שוב "מטייה ווודו" ורבים יכלו לראותו בשנית או בשלישית. הצגתם מחדש של סרטים ישנים טובים ראויה לעידוד ותועיל להשבת טעמו של הקהל.

הצנזורה. השבתה טעם הקהל היא תפקיד העיקרי של מועדוני הסרט הרבים בעולם. בישראל נעשה השנה ניסיון על ידי קבוצה של פקידים ממלתיים, הקשורים בצנזורה על סרטים, להקים מועדון קזה.

הצנזורה היתה פעילה השנה יותר מבשנים הקודמות. מספריה קצצו בלי רחם בסרטים רבים. מלבד תמונות רבות שקוצצו בסרטים כמו "מאנון", "גיסו טרוי" ו"הרופא והנערה" — נכסלו לחלוטין סרטים אחדים בשל מגמותיהם הפוליטיות. לעתים נדמה שהצנזורה מתיחסת אל הקהל כאל חבורה של ילדים רכים שיש לשמור עלם מפני (בעיקר) גופות חשופים יתר על המידה (ריקוד אחד של בטי גריבל נפסל בשל כך), תמונות של אכזריות ותמונות אנטי ציוניות (סיום "גיסו טרוי" ו"מאנון"). השאלה מי יגן על הצנזור מפני השפעתם המויקה של סרטים אלה נשארת ללא מענה. את בעיית הצנזורה יש, כפי הנראה, לחסל רק כך: לחסל את הצנזורה.

מחוז לממשלה עוסקים בקיצוץ סרטים גם המציגים עצמם. דוגמה: הסרט "אוצר הטיירה מאדרה" קוצץ על ידי המפיץ בגלל ארכיון הסרט "פאבולוזה" נראה כארוך מדי לסוכן וקוצץ גם הוא במעבדת "סרט לאי מי" בתל-אביב. ואנדרואיזם זה אינו נדיר כל עיקר בחוגי סנייה-הסרטים הנאורים במדינת ישראל.

שלושת הגדולים. שפע של סרטים מצוינים ירד על ישראל בשנה שחלפה ולא היה זה קל כל עיקר לבחור את שלוש שת הגדולים מביניהם, את שלושת הסרטים שאין ערכם זמני בלבד. מזרר הקולנוע בחר, בסדר זה, את שלושת הסרטים הבאים:

גונבו האופנים (איטליה) — הפשוט שבסרטים והגדול שבכולם. יצירה אנושית גדולה. סרט ללא טכניקה מופרזת, ללא מאמץ לתפיע. סרט שפתח אופקים חדשים.

"יום הדין" (דאניה) — תעודת עניות לקהל שלנו: סרט זה לא הוצג בתל-אביב כי נכשל בחיפה. סרטו של דראקר על דאניה של המאה השבע עשרה הוא כה יוצא דופן, כה שונה מן היבול של סרטים מקובלים עד שחייב הוא לצפות לתקופה אחרת בה יהיה מובן כיצירה אמנותית גדולה.

המלט (אנגליה) — סרטו של לורנס אוליביה הוא בלי ספק העיבוד הקולנועי המוצלח ביותר של יצירה שיקספירית. אם אן הסרט משיבוע רצון במאת האחוזים ועומד בסוף רשימת שלושת הגדולים, הרי זה בגלל השימוש המופרז בטכניקה. מצלמתו של אוליביה גמישה היא מאד. ממש אקרובאטית, ולעתים קרובות מאוד אקרובאטית יתר על המידה. אך המידה — ושיקספיר — מסשטשים כליל את חוסר בגרותו של אוליביה ככמאי קולנוע והסרט הוא בלי ספק מעולה.

שלושת הכשרונות הגדולים: "ז'אן דארק" (ארצות הברית) — סרט שתי לו בו תקוות רבות. אכזבה רבה. כולו זיוף ושעמום.

"קיסר וקיאופטרה" — מתווה הפיקחי של שו טובע, בים של תלבשות פאר וסי פניקסים של קרטון.

"מאנון" (צרפת) — קלוזו רצה לתת לנו פאנורמה רחבה על העולם של היום, עולם של שחיתות ורוע לב שבו קיים רק דבר טוב אחד: אהבה. התוצאה היתה עלובה ביותר והסרט, שקיבל מסיבות שיש

לחקרן (בועדת חקירה) את הפרס הראשון בפסטיבאל קאן, אינו אלא שטות משעממת מתחילתו ועד סופו.

זכורים לטוב: "מארת הנחשים", אוצר טיירה מאדרה, "סליחה טעות במס" 97, "פינקי", "הם נוסעים בילה", "בשדה הקרב" — (ארה"ב).

"האדם השלישי", "איל סנפל" (אנגליה), "הפנינה" (מקסיקו), "שטן הבשרים" (צרפת), "גיסו טרוי" (צ'כיה), "האדמה נשמת האדם" (הונגריה).

איה הסרטים האירופים? בשנה החולפת היה מספר הסרטים שהובאו מאירופה קטן יותר מבשנים קודמות. סרטים מצוינים רבים מתוצרת ארצות שמשני עברי מסך הבול לא יגיעו, כפי הנאה לערם ארצה. ישראל זכתה בשנה שעברה רק לפירוורים מתוצרת ארצות אלה, בעיד שאמריקה שלחה לכאן את כל שולחנות הערוך. הסיבה נעוצה, כמובן, בכוננות

החברות האמריקאיות לקבל את התמורה עבור סרטיהם בכסף מקומי. שמא אקטו גם האירופים באותה שיטה?

הסרט העברי. לסרט העברי היתה השנה שחלפה שנה נוספת של צעידה במ" קום. נורכאן לוריה, דורכו, עשה סרט או שנים עבור מוסד ציוני זה או אחר, אולם היו אלה סרטים דוברי אנגלית מבוזמים וכתובים בידי זרים (במאי מארוקו, עמאר, הסרט בשנה החולפת סרט דובר עברית בשם "הפונה" והשלים אותו לא מכבר, אולם הוא לא הוצג עדיין ואין, איפוא, לכלול אותו בסקירה זאת).

סרטים "ציוניים" משנים קדומות, כמו "ארבעים ושמונה טעות ביממה" ו"הבלתי ליגנים" זכו (בצדק) לכשלונות חרוצים.

בשטח המקצועי נעשה ניסיון לארגן את כל עובדי הטרסה באיגוד המכוף, משם, להצג עובדי המתכת של ההסתדרות ולא לאגודת האמנים. איגוד כזה עלול היה, בלי ספק, לעודד את הסרט המקומי, אולם

מאו אסיפת היסוד, לפני למעלה מששה חדשים, לא נשמע דבר ממנו.

סיכויי הקולנוע המקורי בשנה הבאה קלושים, איפוא, ביותר. היצרנים אינם מרמים כל רצון לתנופה גדולה, ביוחד בש" טח האמנותי, והטכנאים — שמספרם אגב, נמעט אכסי — יסתפקו בעמידה מן הצד.

ג'יסטר ג'ונס

במבט ראשון נראים סיפוריו של דימון ראניון על ברודוויי ויושביה כחומר קולנועי מצוי. הם מאכלסים דמויות אכזזיות יות של אנשי העולם התחתון, בעלי מז באות ורקדניות — טיפוסים מאוד קולנועי עיים לכאורה. הסיפורים מלאי הומור שיון, העלילות פשוטות אך לא ויכיומיות והסני טימטאליות — לחם חוקה של הוליביד — גדושה. ובכל זאת, עד היום לא דצליח הקולנוע האמריקאי להפיק סרט ראניוני טוב אחד.

ג'ונס העצוב (או, כמו שקוראים לו כאן "מסטר ג'ונס" אינו יוצא מן הכלל הזה. סרט נחמד למדי ובוו הופ מתעלה על עצמו, אלא אין זה דימון ראניון. כל הדמויות בעלות השמות הראניוניים האר פנינים אינן אלא צללים חיוורים, ואפילו ברודוויי עצמו, רחוב השעשועים והרקע לסרט, אינו מומחש כאן כלל, יתכן שהסר נגע ידו של הסופר (הוא מת בשנת 1947) ויתכן שסיפוריו אינם, אחרי הכל, מתאמים לבר. אין שהוא "ג'ונס העצוב" הוא סרט מאכזב במקצת.

מעשה באחד, ג'ונס (בוב הופ), איש התעורבות סוסים במקצועו, המוצא עצמו קשור לידה בת ארבע. ג'ונס הנהו, בתחילת הסרט, גדול הקמצנים מאז שילוק, ובכלל כרצוף לא סימפאטי ביותר. אך הילדה (מיירי ג'ין סונדרס) שהיא, כמובן, יתום, נשנה את אופו מן הקצה אל הקצה. חלף זאת מצל ג'ונס את חייה בעזותו של סוס. הכל סנטימנטאלי, אך לא יותר מדי, באופן שמורות העדרן המות של דמור יות ראניון, הוא מבדה ונהמד.

סאס הטוב

סס (גארי קופר) הוא אורח בעיר אמי ריקאית קטנה, אורח כמו מיל ונים אחרים, אלא שתכונה אחת מצייתת אתו: היא טוב לב עד כדי זועמה, ואשתו (אן שריידן) מחויבת לסבול את כל מעשיו הכובים. זהו מצב עינים שאפשר לנצל לקמיה מבדחת, וליאו מקיירי (הבמאי) וקן אנג' לונד (המתכר) עושים זאת בהצלחה.

ישנם בסרט קטעים מבדחים מאד, ביניהם אחד המתרחש באוטובוס ושגיבורו הם, פרט לסאס, נהג קרח ואשה הרואה בקרחו את העצמה שבבדיחות. קטעים אחרים אינם עשויים בטעם טוב. למשל, תמונה אחת בה רוצים מאוד סאס ואשתו ללכת למיטה, אלא שבנם הקטן מסרב, מעי שה שטן, להרדם והזמן דוחק.

אך נקידת התורפה הגדולה בקומדיה זו, שהיתה יכולה להיות גם מוסרית, היא מוסר ההשכל: אלטרואיזם אינו תמיד מידה טובה. מאן עלול להתפרש שאיגור אינם הוא תמיד טוב מאוד.

הצל על הקיר

עוד סרט פסיכואנליטי. הפעם החולה היא לילה בת שש (גיגי פרו) הסובלת מ"מחסום פסיכי". זהו בכל אופן ההסבר ההוליבודי למחלתה.

הכל מתחיל כאשר אביו הילדה, המי הנס דוד סטארלינג, מגלה שאשתו הישניה, קריסטין, היא אהובתו של ארוסי אחותה דל (אן סותרן). הוא מאיים על הבוגדת באקדח; אשתו מהממת אותו במראת יד. האחוז נכיסת לחדר, יורה בקריסטין ובורחת. דוד בטוח שהוא אשר הרג את אשתו ברגע שהממה בו, בתו הקטנה ראתה הכל אך אינה מספרת בגלל המחסום הפסיכי הנזכר לעיל.

כל הענין מגותך במיה שאי אפשר למעלה הימנה, והשחקנים — אחדים מהם טובים למדי — נאלצים לשאת הכל בור מיה; הם משחקים בלי חשק, בלי אמונה. עיול הוא להציג סרט כזה בארץ בעיד שסרטים טובים, תוצרת בריטניה, צפת, איטליה, שבדיה, פולין וצ'כיה אינם מגיעים הנה כלל.

צרפת: נפוליאון חוזר

בימים אלה חזר לצרפת לואי נפוליאון בונאפארט. אין זה שם מושאל, נושא, צעיר גבהקומה, אלגנטי ועשיר כקורח, הוא נינו של ז'רום, אחיו הצעיר של נאפוליאון הגדול.

בהתאם לחוק צרפתי משנת 1886, שבו טל רק עתה, אסור היה לבני משפחת בונאפארט (כמו לבני משפחת אורליאן ובורבון) לחזור לצרפת. לואי לא הקפיד מעולם על קיום החוק: שומרי הגבול עצמו עיץ, וכך שיתקו נפוליאון והממשלה הצרפתית משחק של "חתול ועכבר".

לואי התייתם מאביו בגיל 12, אולם אמו דאגה לכך שלא יחסר לו דבר. כבתו של ליאופולד השני, מלך הבלגים, שהצטיין בעסקי מסחר ורכש לעצמו את קונגו, ירשה הון עצום. ירושה כפולה זו של תהילה הקיסר וזהב המלך איפשרה ללואי לחיות חיי שפע על גדות אגם גינבה, בחברת צעירים אלגנטיים ועשירים כמוהו.

עם פרוץ המלחמה בשנת 1939 התגייס לואי לגיון-הזורים הצרפתי. כשבא משטר וישי, החל להתעסק עם המחתר. בחזרו מסירו בצרפת הכבושה תפסתו הגיטסאפי והוא נכלא במבצר ליד בורדו. הוא נמלט, הצטרף למאקי, נפצע קשה — וזכה עם שיתרו צרפת לאות לגיון-הכבוד, אותו לגיון שנוצר ע"י אחי-אבי-יסבו.

רק פעם אחת בחייו גרם אי-נעימות לרפובליקה. היה זה כשהחליט לשאת

לואי נפוליון ועדים בונאפארט הרפובליקה התנגדה לנשואיו

לאשה את עליס מבית הרוזן דה-פורטסה, ובחר כמקום הטכס דוקא את האי אלבה. לקשור את אלבה בשם נפוליון — זה היה יותר מדי לרפובליקה, טובת הלב. לואי נאלץ לערוך את הטכס בכפר קטן בצרפת עצמה. לכאורה היה הטכס בלתי חוקי — כי לא היתה לו ללואי כל זכות להימצא בכלל בצרפת. אך עתה, כעבור שלושת רבעי שנה, זרק הנשיא אוריאול באופן רשמי את החוק המאובק הזה לסל האשמה.

כמין טירוף אחז את כל הקהל שבצא בתורים ארוכים על קופות ההימור, והשקיע בהן את משכורתו השבועית. רוב המהמרים היו דוקא ממעמד הפועלים, אשר הבהלה לזהב, הבהלה להרויח יש מאין, מבלי להזיע ומבלי לבצע עבודה כל שהיא, העבירותו על דעתו.

מפוזרים פה ושם לאורך גדר האיצטד נצבו בעלי קופות ההימור הפרטיות, כשהם מושכים לקוחות בנאומים נמלצים על טיב כלב זה או אחר. תשומת לבי נמשכה מיד לעובדה המוזרה שרדו כל הסרטורים היו נתונות בכפפות לבנות. "אכן", חשבתי בלבי, "אנשים שומרי נקיין ואהבי היגיינה הם הבריטים, ובאשר ידוע כי ממון עובר ידיים רבות, ועלול לשמש כמעביר חיידקים, הרי משמשות הכפפות כאמצעי מונע מחלות". באמת, רעיון ראוי לחיקוי. כעבור שעה קלה גליתי את תפקידן האמיתי של הכפפות הלבנות. הכפפות הלבנות אינן אלא מכשירי איתות של הסרטורים. באמצעות עשרות תנועות מוסכמות בידי מתקשר כל סרטור עם שותפו, עומד בקצה השני של האיצטד ומבשר לו בשורות שונות על מהלך ההימור. כן שמחירי כל הסרטורים עולים ויורד דים בצותא ומתוך קשר הדדי.

האות ניתן. המירוץ מתחיל. ארנבת מלאה כוחית וינקה על פס חשמלי במהירות גוברת והולכת ואחריה רודפים כאחוזי שגעון ששת כלבי המירוץ ששחררו מכלובם על ידי אוטומט חשמלי, הפועל בדיוק ברגע שהארנבת עוברת ליד הכלוב.

עשרת אלפים לירות סטרלינג מוטלות היו על כף המאזניים. התרגשות הקהל וצעקות העידוד קורעות שחקים. אך לא זמן רב תצילנה האזניים, כיון שהמירוץ נמשך בדיוק דקה אחת, זמן המספיק בהחלט כדי להקיף את האיצטד במהירות העצומה. כפקעת צנוי פה יחד עברו שלושה כלבים בבת אחת את קו הסיום. כתובת חשמלית הודיעה כי הגמר צולם ובעוד דקה תודענה התוצאות. המתיר חות מגיעה לשיאה, הויכוחים על המנצח נפסקים כשהמספר 6 מופיע על לוח המנצח חים. המירוץ מאורע השבועי הסתיים.

פראנקו מתפנק

טרומן רצח שאמריקה תיתן לספרד הל' ואה באותם התנאים הקשים בהם ניתנו הלוואות למדינות אחרות (וגם למדינת ישראל): פיקוח על הוצאת הכסף, בדיקת התכניות המפורטות, ועוד. אולם הסינאט האמריקאי החליט לפנק את הדיקטטור הקטן והשמגמן ואישר לו הלוואה של מאה מליון דולר בלי כל אותם תנאים מטרידים.

פראנקו שנוא כמעט במידה שווה על דעת הקהל בעולם כולו. הקומוניסטים רואים בו את שוחט הרפובליקה הספרדית. האמריקאים — פאשיסטים המקיים את שלט' ונו בעזרת טירור.

אולם יש לו לפראנקו יתרון גדול: במקרה של פלישה סובייטית לאירופה המערבית תהיה ספרד הארץ היחידה (מלבד בריטניה) שאפשר יהיה להגן עליה הגנה אמיתית. הגבול היבשתי היחיד של ספרד (לצד צרפת) קצר והררי. אין ספרד ארץ אידיאלית ל"מלחמת בזק" של טאנקים.

ווליונגטון, המצביא הבריטי שניצח את נפוליון בוטרלו, הפך בעשתי את ספרד ל"אולקוס" בגופם של הצרפתים. במשך שנים רבות הטריד שם את חיילי נפוליון שלא יכלו להתקיים במבצר הטבעי שכונן לעצמו בארץ ההרים. יתכן שאמריקאים רבים, שהתיאשו מן הסיכוי הדל להגן על הגבולות העצומים של גרמניה המערבית וצרפת, כבר יעזו לספרד את התפקיד של "אולקוס בגוף הסובייטיים" במלחמת העולם השלישית.

"נפלא! מצויץ! לזה אני קורא סיפור!" התמוגג העורך, "תנו לו כוסיס ברנדי, והדפיסו חמשת אלפים אכסמפלרים נוספים. אני ממחר הביתה. לילה טוב."

כפפות לבנות. קדימה! רוץ יותר מהר! זהו! יופי! הגיע! איזה מותק, איזה חומד. יפה רצת, כן, יפה מאד. ככה אני אוהבת אותך, מותק שלי, רק שלי, כן חבובי הנחמד, כן. אתה מתוק. כן, ועכשו אני מוכרחה לחגוג את נצחונך לפחות בשתייה של מה בכך. לא זה לא יארך זמן רב. רק רגע. או להתראות."

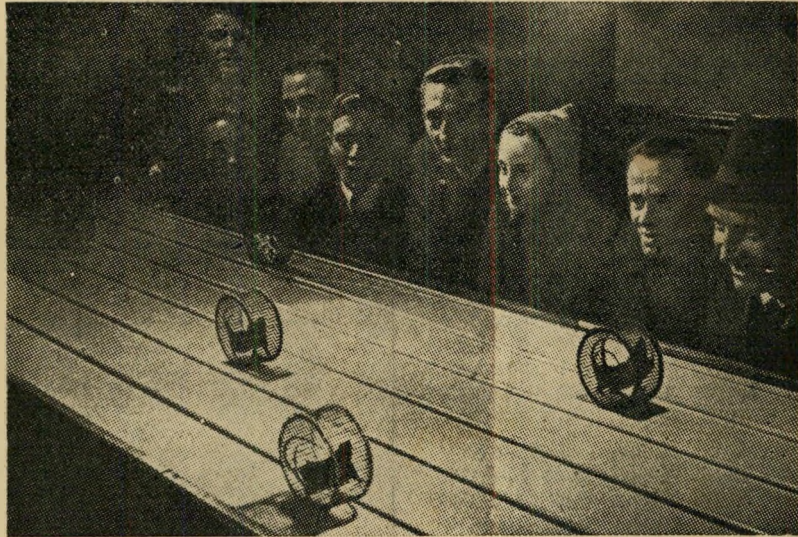
שיחה זו לא התנהלה בין רוטי ורפי לאחר

בריטניה: מלחמה ומרוץ כלבים

הגדודים הבריטיים הראשונים נכנסו לקרב בקוריאה. אפשר היה לחשוב שהארץ כילה אחוזה להט-מלחמה. אולם סופרנו רפאל גיל מוסר לנו תמונה שונה של מצב הרוחות בבריטניה:

"הבאתי ידיעה סנסציונית! עצרו את מכונת ההדפסה! זרקו את המאמר על הסטרטגיה בקוריאה! אני זקוק למחצית העמוד לפחות!" בצעקות פרועות אלה התפרץ הרפורטרהצלם לחדר המערכת בשעה אחת אחר הצות.

"מה? מה? אינו ידיעה? מה אתה

האופנה האחרונה בלונדון — מרוץ עכברים הממלכה גילתה ספורט חדש

שרפי הגיע ראשון בריצת מאראתון, אלא בין גברת כבודה ובין... כלב מס. 6, שהגיע ראשון במירוץ. אם הכלב הבין את כל פטפוטטה הנרגש של הגברת, איני יכול לפשוט, אבל הוא נבח פעמיים בעת שהלידי דגדגה אותו בצלעותיו, וכשאן גמרה את השיחה, נשא רגלו אל קיר האיצטד, בלי להתחשב כלל בנוכחותה של הלידי ומתוך זלזול גמור בכל חוקי הגימוס של גינטלמן אנגלי מתהוג.

עשרת אלפים לירות שטרלינג כבר נכנסו לקופה עוד כשעה לפני התחלת המירוץ.

מרעיש עולמות?" זעק העורך שכבר התעטף במעילו והתכונן ללכת הביתה. הרפורטר החל להוציא את הנגטיב מצ' למתו, ותחת אשר יענה על שאלתו של עורך הלילה הנחפו, פקד קצרות להעיר את מפתח-הצילומים, ולהכין מיד שלוש גלויות ברוחב ששה טורים מהתמונות אשר אתו.

"אבל מה, לכל הרוחות, קרה?" התחנן העורך לאחר שפשט שוב את מעילו והתיאש ממצוא את אשתו רעה.

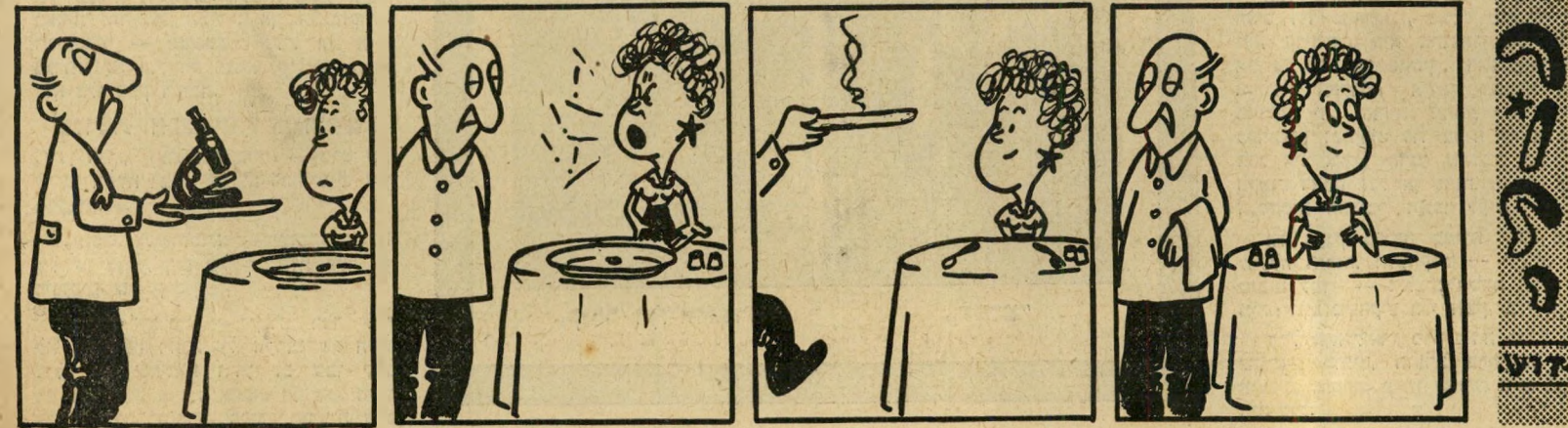
"גיר, מחק. מיד! מזכירה, הכיני את מכונת הכתיבה! שלח אלי שלושה נערים שיורידו לדפוס את החומר לאחר כל עשר שורות! אנו מוכרחים להקדים את כל שאר העתונים."

"אבל, רחמיא, עשה עמדי חסד ואמור לי מה קרה?" חנין העורך את קולו.

"מיד תדע, אוניו העורך. מיד. רק קצת סבלנות."

"מוכנים? התחל! הערב, בשעה 7.30 בדיוק, התגודדו מאות אנשים על הגדה השמאלית של התמוה ליד ריצ'מונד וחלו במאבקו הדרמטי עם מר המות עם כלב זאב שנפל לנהר. מרת טייפסט אנס קפצה המימה בבגדיה כדי להציל את הכלב המסכן. אך בכל פעם שהשחינית האמיצה התקרבה אליו התחמק הכלב בשחיית צד מהירה. הוא המשיך לשחות בורם המים האדירים, הגיע לאחר מאבק עז לגדה הימנית, ועלה לחוף לקול תשואות ההמונים. הכלב הצנוע התכנס מיד במלונתה של כלבת זאב וסרב בכל תוקף לצאת ולהגיב על רגשי החיבה וההערצה של הקהל."

טיבט: תסרוקת דיפדומטית לעיר קאלימפונג, שבגבול הודו, ה' גיעה אישיות טיבטית חשובה בשם יוטהוק דואוא, שנשלח ע"י הדאליי לאמא לכהן כנציג טיבט בלונדון, ול' בקש עזרה מערבית נגד פלישה קומר' ניסית ("העולם הזה" 670). כהנה לשהותו בארץ הברברים גזו השגריר את שערו, שהגיע עד למותניים (בטיבט מסתפרים רק הכתנים). לפני שיכול היה להמשיך בדרך, נקי רא דואוא תזדה ללהאסה (בירת טיבט). עוצר טיבט נמלך בדעתו והחליט שלא כדאי להרגיז את מאיצה. אולם דואוא המסכן לא יכול לחזור — בגלל שעי' רותיו. הוא נאלץ לחכות בגבול הודו עד שתצמחנה מחדש — אם לא תי' כבש בינתיים טיבט בידי הסינים.

תולדות תאונה אחת

מהוחורו פצועי התאונה לבתייהם (בד) דרך נס נפצעו קשה רק שלשה שהועברו לבית החולים) לא ידעו על מה לספר תחילה: על עצם התאונה ומזלם, או על מעשייהם של השוטרים, שבאו לעזרתם. אוטובוס "דן" (גי-אמ-סי, דיזל, 150 כור חות סוס) התהפך על 44 נוסעים בצורה נדירה ביותר. בסבוב שלפני משטרת נבי יושע, בגליל, התמוטט לפתע הכביש מתחת לגלגלים הפונים ימינה בכוח התעלה. האוטובוס נטה הצדה ובכח משקלו התהפך, כשגלגליו פונים למעלה ועוד המשיך להתגלגל באותו כוון מטה מטה. אפשר להניח כי לא היה נשאר זכר מ-44 הנוסעים אל-מלא נתקל האוטובוס בסלע חד, שחור פנימה מבעד לתקרת העץ, ועצר כך את המכונית, שנשארה תקועה על חודו של הסלע.

פצועים, המומים, מבלבלים, החלו הנוסעים להמלט בזהירות מהמכונית. לא עבר זמן רב ולמקום הגיעו שלשה טני דרים עם שוטרים, כשבראשם הסמל הראי שון צבי יונסוב (מס' 840). מיד החל מבצע העזרה הראשונה: השוטרים אספו את כל האנשים והביאום בטנורים לתחנת המש"טרה שם רחצו אותם והגישו להם אוכל, ועוד סיפרו להם בדיחות כדי להרגיעם. בינתיים הוועקו אמבולנסים מטבריה, צפת וראש פינה וכעבור שלשת רבעי שעה היו כבר שלשת האמבולנסים בדרך לבית חולים חוליים שוייצר בטבריה. אלה שנשארו במקום קיבלו טיפול אמאי בתחנת המש"טרה. אחד מהם, שהובא לבית החולים בטבריה אמר: "אינני מבין כיצד יכול שר המשטרה להשאיר את יונסוב זה בדרגת כמל..."

שני נהגים מקצועיים של "דן", יוסף גולדשמיט, ויעקב פיונטק, נשארו במקום והחלו, יחד עם המשטרה, לדאוג לתיקונים שנמשכו כל הלילה. ומקץ עשרים שעות, עיפים והמומים, חזרו שני הנהגים באותה מכונית עצמה תל-אביבה.

הסובאקי אנדריי באניק התסתיר הממשלה פני נאשמים?

בימים אלה על ידי משרד הבריאות המי חוזי, שהקפיא את התרופות היקרות הללו בכל בתי המסחר ובתי המרקחת. עתה רשאים למכור את התרופות אך ורק ל-אחר שהרצפטים, שנרשמו ע"י הרופאים השונים, נבדקו ואושרו על ידי משרד הבריאות.

שונה המובאת לדין בישראל על פשעים אכזריים ובלתי אנושיים נגד העם היהודי בימי הנאצים. היא הובאה בפני השופט מאחר שסינגורה ביקש לשחררה בערבות, אך הבקשה נדחתה. כפי הנראה יתברר משר פט זה מיד לאחר שיסתיים המשפט הראשון מסוג זה במדינה, הנערך עתה נגד אנדריי באניק, הסובאקי הנוצרי, ב-ירושלים.

הצלת נפש ב-70 ל"י

כלורומיצ'יטין - הוא שמה של תרופה חדשה, העושה נפלאות, במיוחד נגד מחלת טיפוס המציעים. (מרפא את ה-מחלה תוך 48 שעות). הואיל ויבוא התרופה החיונית הזאת קשור במטבע זה, קיים במדינה מחסור בכלורומיצ'יטין. והיות ו-נוצר מחסור, נוצר גם "שוק שחור", אשר בו יכול האדם הזקוק לתרופה זו לקבלה במחיר של 40 עד 70 לירות (במקום המי-חיר הרשמי: שתי לירות וחצי).

מענין עד מה רגיש הוא הברומטר של השוק השחור לכל סחורה שהיא חיונית ביותר. בעוד שרוב הקהל בארץ אינו יודע עדיין על קיומה של אמצאה גאונית חדשה ביותר זו ששמה "כלורומיצ'יטין", ישנם כבר אנשים, יהודים והפקים מננה את התועלת האישית על ידי העלמתה ו-סחר שחור בה. ואלה היוודעים לכוון את סחורתם ל-"ר" לילינבלום" אינם מבדילים בין בשר חזיר לכלורומיצ'יטין. הידיעות המתקבלות באירופה ואמריקה מאן הן בדרך כלל מדויקות. מספיק, למשל, שיתקבל אי שם באחת הארצות "מונשר" כזה על התרופה וכבר יגיע המצרף החיוני הזה, בדרכים, שאינן ידועות אלא לנוגעים ב-דבר, למקום, כדי - להציל נפשות במחיר של שבעים לירות.

(אולם כפי הנראה אין השוק השחור בתרופות יונק את אספקתו אך ורק ממקור רות שהם מחוץ לתחום היבוא הרשמי. את זאת אפשר להסיק מהפעולה, שנעשתה

מאחורי דלתים סגורות

בית משפט השלום בת"א, באולם קטן ומלא אנשים, עמדו השבוע זו מול זו שתי נשים: כבי השופטת מינה שמיר ואשה צעירה הנאשמת בפשעים בלתי אנושיים בעם היהודי. אחר דין ודברים עם הסני-גוריה (מר קריצ'מן) החליטה השופטת לאסור על העתונות לפרסם את שמה של הנאשמת. מר לייבסון, התובע, התנגד בתר-קף לכך.

צלם "העולם הזה", מקסים סלומון, שקחץ על מצלמתו תוך כדי מתן ההחלטה, נעצר ע"י המשטרה. (כאשר נערכו בכל העולם משפטים נגד פושעי מלחמה ומ-שתפי פעולה עם הנאצים - נפתחו הדל-תות, הוזמנו עתונאים וצלמייקולנוע).

הנאשמת, לשעבר מפקדת על 2000 נ-שים בבית מסי' 7, במחנה בי של אוש-וויצ'ים, נעצרה על ידי משטרת ישראל לפני שבועות מספר, לאחר שמספר נשים, שניצלו ממתנה אושוויצ'ים, הכירוה ברחוב כאותה אשה עצמה אשר, לדבריהן, ה-נהגה עמן בצורה סדיסטית בימים השחורים ביותר של ההשמדה.

לפי העדויות שנגבו בזמן החקירה, נה-נה תה הנאשמת מזוכיות אצל הגרמנים, ה-גוריה בדירה נוחה, התלבשה יפה וגם מזין לא חסר לה, בה בשעה שאלפי נשים חו-את ימיהן האחרונים בחוסר כל, ערומות, חלולות ורעבות. ואת הקרבות הללו של השגעון האכזרי הגדול "חינוכה", לדברי העדים, הנאשמת, בהתאם לרוח כללית והמשמעת של המשטר במחנה ההשמ-ה. לילה אחד, סיפרה אשה אחת, הוצ-אה על ידי הנאשמת ערומה למחצה וה-ענשה בעמידה על הברכיים במשך שעותים כשידיה מורמות למעלה. עדות אחרת מס-פרת על מעשי אכזריות המיוחסים לנאשמת, כגון הוצאת מאות נשים לפני עלות ה-שחר, בליל גשם, העמתם "דום" במשך שעות, וכיוצא באלה.

הנאשמת היא האשה היהודיה הרא-

תאונה אירעה בדרכים

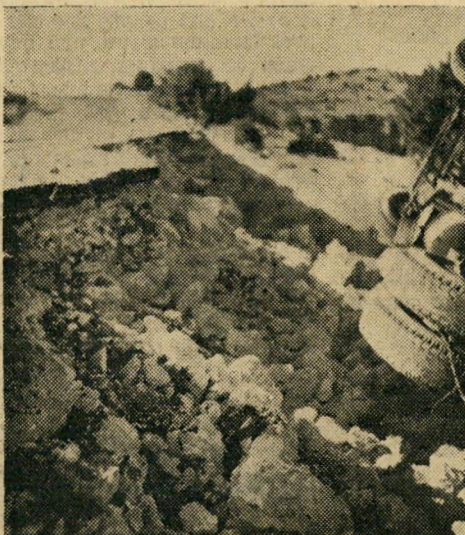
האמבולנס שהועק למקום מעביר את הפצועים

המשטרה יוצאת למקום ומוצאת את האוטובוס מוטל על צדו

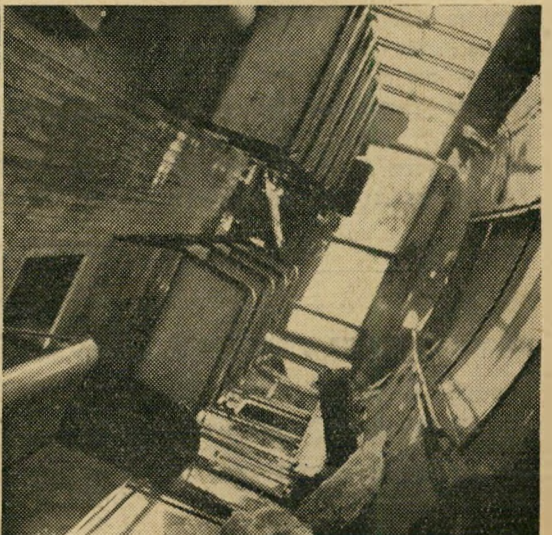
הפצוע הראשון מובא למשטרת נבייושע

התמונה המוכיחה את האשמה: הכביש התמוטט

הנהג ההמום מנסה להסביר מה קרה

בתוך האוטובוס ההפוך: שמשות שבורות וכתמי דם

צילם: פרידמן

האלבום לכל בית יהודי בארץ ובגולה

הופיע

המאבק על ירושלים

ספור בצלומים מאת בנו רותנברג

עם מבוא מאת והקדמה מאת ראש דוד קורטני עיריית ירושלים

ספור מרתק ומזועזע על בירת ישראל במאבקה, עמידת הגבורה וסבלם של תושבי ירושלים בימי המאבק נגד שלטון הספר הלבן ונגד צבאות ערב. צלומים דוקומנטיים שניים משני צדי החזית. הספר מכיל שפע תמונות שטרם הודפסו וכמו כן רפוארטוזיה על ירושלים של היום, בירת ישראל.

הופיע במהדורה מצומצמת בעברית ובאנגלית על גיר משובח ובכריכה מפוארת. אריזה מיוחדת למשלוח לחו"ל.

מחיר האלבום — 3.250 ל"י
בימי החגים — 3.00 ל"י

הוצאת הספר המצויר, חברה בע"מ, תל-אביב

המכירה הראשית בידי הסוכנויות
י. סטימצקי וי. ברונפמן
תל-אביב -- ירושלים -- חיפה

קצרנות

נלמדת בקלות מפליאה על ידי מיליונים אנשים בכל הארצות וברוב השפות בעולם

לפי שיטת גרג הפשוטה בקרוב נפתחים קורסים חדשים לקצרנות עברית ואנגלית

לפי שיטה נפלאה זו

בהנהלת מר ח. קמפינסקי מחבר הקצרנות העברית לפי שיטה זו. הירשמו מיד — והכשתחם לעצמכם מקום בכיתה! חיפה: (ימים א', ו') אצל מר קמפינסקי, רחוב פנור 19. תל-אביב: (ימים ב', ג') מלון "אירופה", רח' אלנבי 42, טל' 2913. ירושלים (ימים ד', ה') מלון "ויטא", רח' המלך דוד 21, טל' 2515. ה ה צ ל ח ה מ ז כ ב ט ח ת!

לחברנו בעבודה נתן ציוגנחפטי שפע ברכות לנשואיו עב"ל מאחלים פועלי דפוס שהם

לד"ר וישנבסקי ולר' משה שהם ברכות להולדת הבן-הנכר פועלי דפוס שהם

קולנוע

הערב ובמשך כל השבוע תל-אביב אופיר — זירת הפסע אסתר — בין שתי ערים מגדלור — האברך מוילנא אוריון — מונטנה חיפה ארמון — גודר השחקים אורה — המניפה.

מאת פוטו ברנר תבקש איך במצמחה דהשתמש בקנותך מצמחה, חלקים, פילמים, סלשות, נייר וכו', עומד לרשותך נסיוני של 25 שנים. בתור בית מסחר ראשון במקצוע. סיתוח, העתקות, הגדלות, מכירה, קניה, החלפה. סיתוח מיוחד של פילמים קטנים. (EXTRA FINE GRAIN)

פוטו-ברנר
חיפה וה' החלונן 31
פנתרה שכירא ט. 4137

אלקטרוניון
שוח השגל ודרי
היפה והחוצלול

מהגרס א' ויים — רב זכר סוכן רשמי לאזור צפון א"י רדיו His Masters Voice, ECKO מבחר גדול במקלטים משומשים משירמות מפורסמות.

כתובת המערכת וההנהלה: תל-אביב, רחוב לילינגבלום 12, טל' 4414, ת.ד. 136 / האחראי: מידד שיף / העורך: אורי אבנרי / המו"לים: אברהם גרודון ושלום כהן / דפוס מ. שהם, תל-אביב, רחוב סין 6, טל' 2239 / גלוסות: צינקר נרפיה, ארץ-ישראלית בע"מ / ההפצה: דוד טוסל ובניו.

רק המתים מוותרים

כידוע, היתה בשעתו המוסיקה נחלת מעמד האצילים בלבד. מאז ועד היום חלה מהפכה עצומה בחיי החברה ובעשרים השנים האחרונות צעדו ההמונים לקראת המוסיקה בצעדי ענק ממש והדרישה למר-טיקה בכל העולם גדולה כיום שבעתיים בהשוואה מזו לתקופה, שלפני מלחמת העיר-לם הראשונה.

אלא שההתפתחות בארץ הפוכה היא מזו שבעולם כולו. קיים דמיון רב בין מערב אירופה של הימים ההם ותל-אביב של היום. והכונה בעיקר הפעילות של התזמורת הפילהרמונית, העומדת במרכז החיים המוסיקליים בארץ. ישנו, כמובן,

סטוקובסקי הצעיר

"בראבו" ! — אמר הרופא שיצא מחדר הלידה — "גולד לך בן, מאסטר!" ועל זאת השיב המנצח: "בדרך כלל רגיל אני לשמוע "בראבו" כשאני עומד על הבמה".

המנצח ליאופולד סטוקובסקי, בן 68, הביא בשבוע שעבר בן לעולם. אמו של יורש השרביט, גלוריה ווגנר-בליט בת 26, היא אשתו השלישית של סטוקובסקי ואילו הוא בעלה השני.

הבדל עקרוני בין אז להיום, אך גם כיום ישנו בארץ, "מעמד" אחד הנוכח לבקר בקונצרטים של מוסד זה, והוא מעמד בעלי כרטיסי המנוי מזה 15 שנה, ואלה הם גם בעלי זכויות הקדימה ברכישת כרטיסים לקונצרטים מיוחדים. באופן זה נשללה אחת ולתמיד מהמונים רחבים האפשרות לשמוע קונצרטים סימפוניים באולם קונצרט-סיים. ומאחר שהתזמורת הישראלית הפכה גם לאימפרסריו ומארגנת קונצרטים לסר-ליסטים הרי שתחום הפליה הולך ומתרחב.

לוא ראה שר האספקה והקיצוב במר-טיקה מצרך חיוני, היה נוהג בה מן הכתם כשם שהוא נוהג בביצים או מרגרינה: כזאת היא הכמות, כזהו מספר המבקשים — הבה נחלק באופן צודק לכל אחד. וליא הוועלתה הצעה כזו בכנסת אין ספק, שהיתה מתקבלת ברוב קולות של הקואליציה. אפי-שר גם להניח, כי המתנגדים הקבועים לתכניות הממשלה, היו מנמקים את התי-נגדותם כך: בהתפרסם הצו החדש, התי-חילו הכנויים לגרד את מיתריהם, התי-מורת תרד פלאים בטיבה, התצורכות תעלה פי מאה ועוד ייווצר שוק שחור לאמנות. מבלי להצטרף ברגע זה למחנה זה או

אחר, אפשר רק לקבוע, כי המוסיקה היא בעיני הרשות המוסמכת מצרך של לוקסוס, כי אלמלא היה זה כך לא היה האוצר גובה מס מותרות כזה מתקליטים ולא היה מטיל מסים כה גבוהים על כרטיסי כניסה לאולם הקונצרטים. אין להניח, איפוא, כי הממשלה תתערב בדבר. והמצב כמו שהיא רחוק מלהיות אידיאלי: הביקוש לכר-טיסיקונצרטים עולה מיום ליום, אך כר-טיסים אין. אותו "מעמד" של מחזיקי כר-טיסים אינו מותר עליהם ומחדש אותם מדי שנה בשנה, באופן שאדם שלא רכש כרטיס מינוי לפני כך וכך שנים אין לו כל סיכוי לבקר בקונצרט.

אך ישנו סוג אחד בלבד של מקומות המתפנים. אלה הם מקומותיהם של אהודי המוסיקה, שהולכים מדי פעם בפעם לער-למם, כך, מלאך המוות אינו יודע את המושג "הפליה" ואהבתו העמוקה ביותר של בשר ודם לבטהובן או דבייסי איננה עושה עליו כל רושם. ואמנם המתים, כשלעצמם, מוותרים בנקל על מקומותיהם, אך לא כן יורשיהם. ורק במקרים אלה, כשבני המשי-פחה אינם להוטים אחר קונצרטים ונזר-המקום, "לאחד חדש". יתכן, כי זה עלול להפתיע, אך מספר הנפטרים בין אהודי המוסיקה הוא גבוה למדי. הסטטיסטיקה אומרת — כעשרה אחוזים מהמבקרים בקונצרטים מסתלקים מהעולם המכוער הזה מדי שנה בשנה וכאן — הו, לעג אכזרי! — מזלם של אהודי מוסיקה אחרים. הפתרון הוא כמובן — אולם קונצרטים גדולי, שיכיל כמה אלפי מקומות.

החידון המוסיקלי

המועד האחרון להעברת התשובות לח-משת החידונים הוא 25 בספטמבר.

ברצוננו להפנות את תשומת לב הפות-רים, כי בחידון ג' (שאלה 1-2) נפלה טעות דפוס בתאריך הצגת הבכורה של האופרה: במקום 1816 נדפס בטעות 1861. על זה קיבלנו מספר תלונות מקוראינו, אשר הצי-ליחו בכל זאת לפתור את השאלה — והי-ראיה: הם מעמידים אותנו על הטעות. בין השאר כותב לנו חיים תבון: "...חלה כאן טעות, שעלתה לי בשלושה לילות נדורים, עד שגיליתי כי כוונתכם היתה ל"1816". מצדנו העירונו על כך לפועל הדפוס, אך הלה השיב לנו בחיוך: "זה כלום, רק התחלף הסדר של אחד והשטו — ואין זו טרגדיה!". שמענו בעצתו של תבון ופירסמנו את התיקון כדי לחסוך לילות נדורים לפותרים אחרים. ולאלה, אשר כבר שלחו אלינו את התשובות ונכשלו בגלל טעות דפוס זו — נוסף נקי-דה בשעת הסיכום אם, כמובן, יהיה ברור מתוך התשובה, שנכשלו בגלל טעות הדפוס.

אילת, דונהיפארק לאומי?

(המשך מעמוד 5)

אפשר להשיג בנמלי ימ-סוף, ואם יעמידו לרשות התיירים ספינת-שעשועים לטויל בים התפוך אילת חוף-שעשועים אמתי. עד כה הוגשו תכניות רבות להקמת מלון באילת, אך כמעט כולן היו בלתי-מעשיות. אם לא תבוא יזמה רצינית מגוף פרטי, תצטרך הממשלה לעודד בעצמה יזמה מתאימה.

ועדה בלי סמכות

אלה הן רק מעטות מן האפשרויות האמתיות של אילת והנגב הדרומי. ישנם פרטים חשובים בהרבה, אשר השתיקה עודנה גאה להם (מחצבים!) תכניות אינן חסרות. אך מה בדבר הביצוע?

לפני שנה בדיוק נתמנתה ועדה לעיניי הנגב, בה מיוצגים באי-כח משרדי הממשלה השונים. הקהל קיבל את הידיעה בתרועה, וקרא לוועדה "רשות הנגב". אולם למעשה לא מילאה הוועדה כל תפקיד. לא ניתנה לה מעולם כל סמכות של ביצוע. ומעל לכל: לא ניתן לה תקציב (היא הציעה 2.600.000 ל"י, אך שבערה רק 400.000 ל"י). בכל זאת נעשתה עבודה רצינית. עבודה זו — אך בלעדיה לא היתה כל אפשרות מעשית לגשת לכל תכנית רצינית. שלוש-עשרה העיקריים: צנור-המים לאילת, המנחת למטוסים והכביש (7 שעות מבאר שבע, במקום 17).

בלי תנאים מוקדמים אלה לא היתה אפשרות לעשות הרבה, ולכן אין מקום לביקורת רצינית לגבי העבר. אולם יש מקום לבקורת רצינית ביותר לגבי ההכנות לעתיד. היום כמו לגבי שאר השטחים, אין לממשלה מדיניות ברורה לגבי הנגב. לא ברור עד כמה אם יפותח הנגב בהון לאומי או פרטי או בשניהם יחד. לא ברור מי יבצע. לא ברור למי יהיו שייכים האוצרות — לממשלה, לזכויות, או לגופים פרטיים.

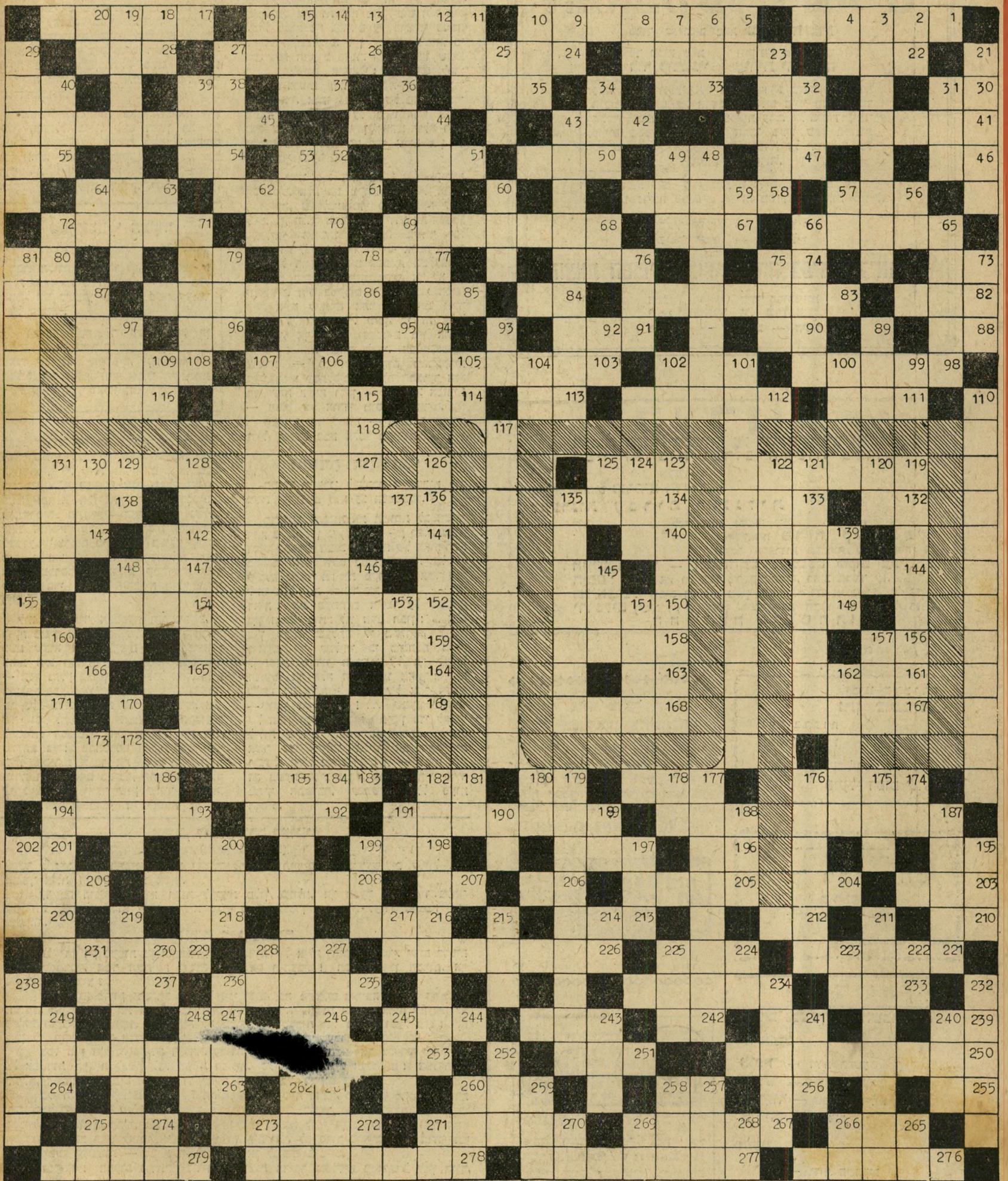
ובעיקר: במקום ועדת-הדיבורים, המייצגת תריסר משרדים חסרי כל ענין בנגב, חייבת לבוא רשות אמיתית. פרוש הדבר: יש להוציא את הנגב מכלל תחום הסמכות של כל משרדי הממשלה. יש להפכו ל"מושבה" בעלת ממשלה משלה, למעין "עמק טינסי" בעל רשות מוסמכת כדרוש וכוללת בכל השטחים — עד שתהיה לנגב אוכלוסייה המסוגלת לבחור בראשי עיריות.

בקיצור: יש להקים את "רשות-הנגב" האמיתית, כפופה במישירן לראש הממשלה, שתרכז בידיה את כל הסמכויות הדרושות לגבי בטחון, תעשייה ומסחר. יש לתת לרשות זו מצע-פועלה ברור ותקציב רציני.

אילת אינה עצצוע. אין היא לונא-פארק. הגיעה השעה לשים קץ לנאומים, לכיכוכים, ליומנים ולביקורי מלכות. הגיעה השעה לקפל את השרוולים (או להסיר בכלל את החולצה) ולגשת לעבודה. אילת לא תסתום את החור הקרוי "גרעון במאזן הלאומי", אולם היא יכולה לשלשל לתוכו כמה מן הדולארים הדרושים לנו.

תשבץ עונק (מס' 35)

מוגש לקוראי „העולם הזה“ ע"י „החברה הירושלמית לתעשיית סיגריות בע"מ"

הבאורים לפתרון התשבץ בעמוד 14

הפרסים:

- בין פתרי התשבץ שימציאו את פתרונותיהם למערכת תוך שבועים (חותמת דאר עד 2.10.50) יוגרלו הפרסים הבאים:
1. טיסת הלון והזרז לאית
 - 2-3. „משלי קרליב“ (מהדורה רביעית)
 - 4-5. „הטור השביעי“ לנתן אלתרמן
 - 6-12. חבילות שי למעשנים

הוראות לפותרים:

תלוש עמוד זה, מלא בו את הבאורים ושלח אותו למערכת. מיעצים למלא את התשובות תחילה בעפרון, למען אפשר תקונים. על המעטפה יש לציין: „פתרון תשבץ עונק“.

לא יתקבלו כל פתרונות אלא על גבי עמוד זה.

מלא את שמך בכתב ברור:

השם

הכתובת